Perili Köşk

Kadir MISIROĞLU

Perili Köşk

Baskı-Cilt : İhlas Gazetecilik A.Ş.
Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No:11 A/41
Yenibosna - Bahçelievler / İSTANBUL
Tel: 0212 454 30 00

Düzenleme : İsmail Kara

Resimleyen : Süleyman Özkonuk

Yayına Hazırlayan : Ali İhsan Bahadır

ISBN 978-975-580-068-4

İSTANBUL - 2017

Kadir MISIROĞLU

Perili Köşk

3. Basım

Sebil Yayınevi
Tunubağı Cad. No: 16
Doğancılar-Üsküdar-İstanbul
Tel: 0216 553 51 51
www.sebilyayinevi.com

İÇİNDEKİ HİKÂYELER

1- Perili Köşk 9

2- Altın Balık 119

3-Dükkâncı Mesut Bey'in
Pâdişahlığı 167

4- Doğruluğun Mükâfatı 251

5- Üç İstek 315

TAKDİM

Türk Milleti, nihâyet yüz yıldan daha az bir müddet evveline kadar, Dünya'nın en büyük devletlerinden biriydi. Yemen'den Orta Avrupa ovalarına kadar her tarafta O'nun şanlı bayrağı dalgalanmaktaydı. O günkü topraklarımız üzerinde

bugün yirmiden fazla devletçik kurulmuştur. Bu kayıplar, teknik gelişmeye zamanında ayak uyduramayışımızla, bunun bir neticesi olan aşağılık duygusuna kapılmamız yüzünden ortaya çıkmıştır.

Bu durum hiç şüphesiz çeşitli iç ve dış âmilin eseriydi. Böyle olduğu halde, birçok kötü niyetli kimse kabahati, bizi biz yapan yüce dinimiz, sağlam ahlâkımız ve an'ane-

lerimize yükleye gelmişlerdir. Bunlar, ne yazık ki; yüz yılı aşan bir zamandan beri ortalıkta kol gezip yaydıkları yanlış fikirlerin sislendirdiği ortamda her türlü yıkıcı fikrin binbir tuzağını kurarak birçok mâsum vatan evlâdını, millî benlik ve imanlarından soğutabilmişlerdir!..

Bir tuzakların en korkuncu da muhakkak ki; zararlı çocuk yayınlarıdır. Bunu dik-

kate alan yayınevimiz, ciddi bir **"Çocuk Kitapları Serisi"**ne başlamıştır. Her biri diğerinden daha kıymetli olan bu serinin altın kitapları, vatan çocuklarının saf dimağ ve gönüllerine, onların ufkunu aydınlatacak büyük ve ulvî düşüncelerin ilk tohumlarını atabilirse ne mutlu!.."

Sebil Yayınevi

PERİLİ KÖŞK

Eskiden İstanbul'un fakir semtlerinden birinde kimsesiz genç ve güzel bir kız yaşarmış. Anası ve babası, birkaç sene evvel ortaya çıkan büyük bir zelzelede enkâz altında kalarak ölmüş imiş. Bu suretle kimsesiz kalan bu genç kız

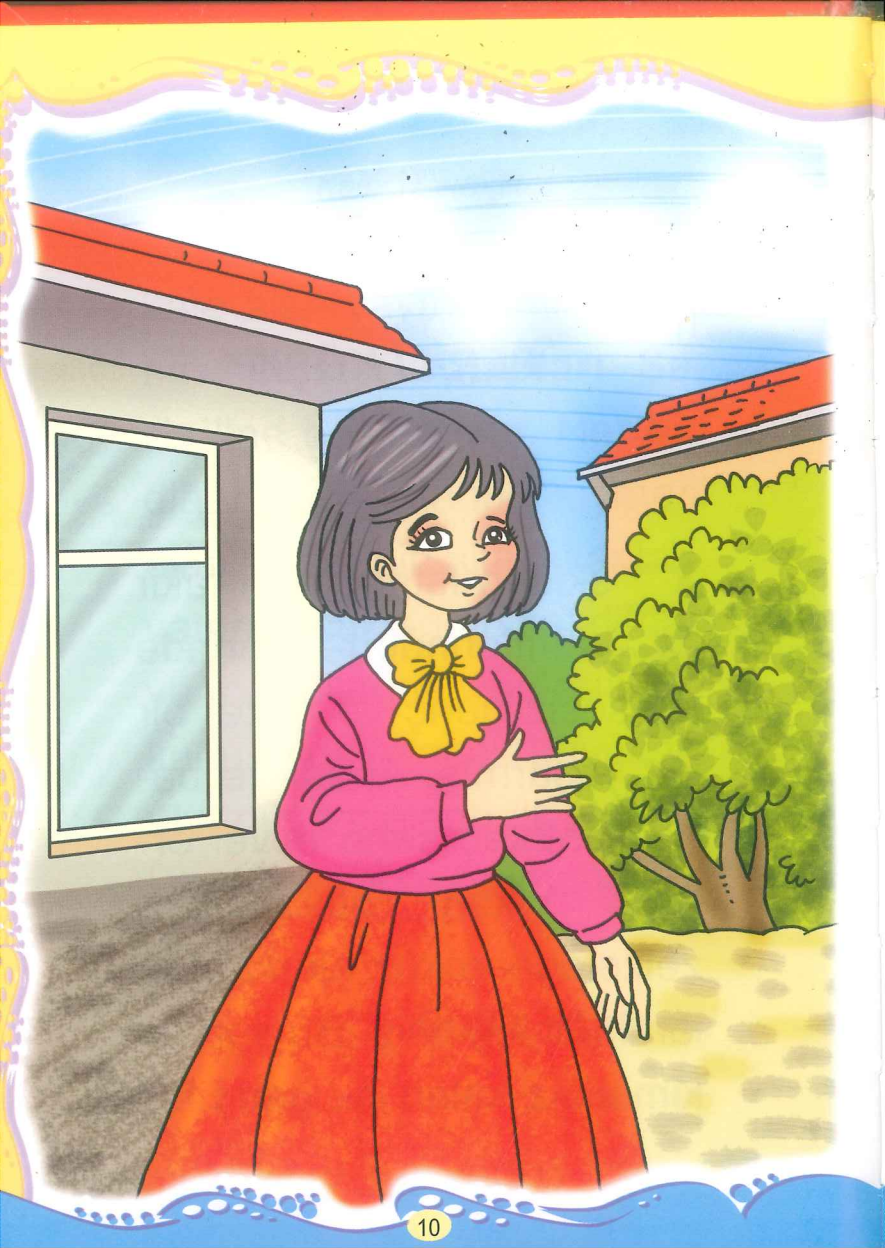

komşularının yardımıyla eski evlerinin yerinde o evin enkazından bir kulübe yapıp oturmaya başlamış. Anası ve babasının ölümüne sebep olan zelzeleden O da ağır yaralı olarak kurtulmuşmuş.

Komşuları O'nun yardımına koşarak yaralarını tedâvi ettirmişler ve bu kulübeyi yaparak, oraya sığınmasını temin eylemişlermiş. Fakat kızcağızın hiçbir

yerden bir kuruşluk geliri yokmuş. Bu yüzden sağdan, soldan verilen sadakalarla zar zor geçinir, gününü gün edermiş. Yüzü kadar huyu da güzel olduğu için komşuları kendisini çok sever, evlerinde pişen yemeklerden veya yemek artıklarından O'na da gönderirlermiş. Adı **Neclâ** olan bu genç ve güzel kız, zelzelede kaybettiği anne ve babasının ıstırabı ile

yanar durur, sokağa hiç çıkmazmış. Ekseri vaktini namaz kılmak ve oruç tutmak gibi ibadetlerle geçirirmiş. Dâima Allah'a hamd eder ve halinden hiç şikâyet etmezmiş. Yalnız bir arzusu varmış: Ölmeden kırk odalı bir konakta kırk gün olsun yaşayabilmek... Bunun için Allah'a yalvarır dururmuş.

O civarda zengin bir iş adamının kırk odalı bir ko-

nağı varmış. Bu konağa kiracı olarak her giren bir geceden fazla kalamayarak çıkıyormuş. Bu yüzden onu satılığa çıkarmış. Satılabilmesi için de gayet ucuz bir fiyat düşünmüş. Bir tellâl çağırarak O'na vaziyeti anlatmış.

Tellâl:

"- Aman ağam... Kırk odalı

bir konak bu fiata satılır mı? Sen aklını mı kaçırdın?"

Deyince Adam:

"- Bana bak tellâl efendi!.. Senin belki haberin yok. Bu köşke giren bütün kiracılar her nedense bir günden fazla oturamıyorlar. Ben buradan şimdiye kadar bir kuruş kira alamadım. Satmaktan başka çarem yok. Köşkte cin mi, peri mi ne varmış... İçine girenleri korkutu-

yormuş. Böyle bir köşkü kim alır? Onun için sen ucuz deme de bu fiyata satmana bak!.. Ben razıyım" demiş.

Tellâl sokaklara çıkarak kırk odalı bir köşkün acele satılık olduğunu ilâna başlamış. Akşama kadar dolaştığı halde hiçbir müşteri çıkmamış. Hele bu köşkün perili köşk olduğunu öğrenince kimse fiyatını bile sormamış. Tellâl akşamüzeri genç ve

güzel fakir kızın mahallesinden bağıra bağıra geçiyormuş. Kızcağız bu ilânı duyunca merak edip Tellâl'a fiyatını sormak için kapının önüne çıkmış.

"- Tellâl Efendi!. Tellâl Efendi!. Bu kırk odalı köşkü kaça satıyorsun?"

Diye seslenince tellâl başını çevirmiş. Bu suali soran kimsenin üstündeki yırtık pırtık elbiseleri görünce cevap

bile vermeyip, yürüyüp gitmiş.

Tellâl'ın bütün gayretlerine ve bağırarak dolaşmasına rağmen, ertesi gün de hiçbir müşteri çıkmamış. Yalnız yine akşamüzeri genç ve fakir kızın kulübesinin önünden geçerken kızcağız kapıya çıkıp, aynı suali sormuş. Tellâl, böyle farklı bir kızın kırk odalı bir köşk almasına imkân görmediği için yine

cevap vermemiş.

Tellâl, artık bu köşkün satılmasından ümidini kesmiş. Ertesi gün mal sahibine gidip köşküne hiçbir müşteri çıkmadığını ve burasını satamayacağını söylemiş. Mal sahibi kederle başını sallayarak:

"- Hiçbir kimse de alâkadar olup fiyatını bile sormadı mı?"

Demiş. Bunun üzerine tellâl isteksiz isteksiz:

"- Ağam."

Demiş.

"- İki gün sabahtan akşama kadar bütün şehri dolaştım. Doğrusunu isterseniz bir tek kimseden başkası köşkünüzle alâkadar olmadı, fakat Oda son derece fakir bir kızdı. Doğrusunu isterseniz kendisine cevab bile vermedim. Çünkü üstündeki elbiseler binbir parçaydı. Mahallenin zekâtı ile geçiniyor-

muş."

De-

yince,

ev sahibi:

"- Kuzum tellâl efendi, sen bağırarak yine oradan geç. Eğer tekrar fiyatını sorarsa "yüz altın" de. Sen beni dinle: Para ile imanın kimde olduğu bilinmez!.. Ha!.. O'na şunu da söyle: Konağı bu fiyata kabul ederse parasını kırk gün sonra alacağım. Fakat

anahtarı ver, şimdiden girip otursun. Çünkü eğer diğer kiracılar gibi yapıp bir günde çıkarsa, verdiği parayı geri ister. O zaman da aramızda ihtilâf çıkar. Yok eğer orada kırk gün oturabilirse mes'ele yok. Alacağımızı isteriz. Parayı bulup veremezse bile bu evde oturabildiğini isbat etmiş olur ve yeni kiracılar bulabiliriz." Demiş.

Tellâl, tekrar sokağa çıkıp,

akşama kadar kırk odalı bir köşkün satılık olduğunu bağıra-rak dolaşmış. Yine hiçbir müşteri çıkmamış. Yalnız akşamüzeri aynı yerden geçerken, genç ve fakir kız, kulübesinin önüne çıkarak aynı suali sormuş. Tellâl bu defa O'na fiyatını söylemiş.

Ayrıca bu paranın kırk gün sonra alınacağını, fakat anahtarı hemen teslim edebileceğini de bildirmiş. Hayatta yegâne emeli, kırk odalı bir konakta kırk gün yaşamak olan kız hemen:

"- Kabul ediyorum!.."

Demiş.

Düşünmüş ki, kırk gün sonra bu parayı ödiyemeyeceğinden kendisini dışarı atsalar bile, muradına ermiş

olacakmış.

Tellâl'la ertesi gün anahtarı getirmek üzere anlaşmışlar. Genç kız, o gece heyecandan sabaha kadar uyumamış. Sabah namazını kıldıktan sonra küçük kulübesinin önüne çıkıp, tellâlı beklemeye başlamış. Tellâl uzaktan görününce, kulübesine girip, eski bir kilime sarılmış olan yatak, yorgan vesâiresini kapının önüne çı-

karmış.

Tellâl yanına gelip anahtarı uzatınca O'ndan bir at arabası çağırmasını rica etmiş. Fakat at arabasına verecek parası bile yokmuş.

Tellâl'ın yardımıyle yatak dengi, at arabasına yerleştirilmiş, kendisi de üzerine oturmuş. Tellâl arabacı ile yaya gidiyormuş. Yarım saat gittikden sonra köşkün kapısına gelmişler. Tellâl bir

"Besmele" çekerek, sağı solu örümcek tutan köşkün kapısını açmış. Dengi kapıdan içeriye atmış. Arabacının parasını da kendisi vermiş.

Bu sırada karşı sokaktaki konaklardan birinin beyi, arabasına binip işine gidiyormuş. Kendilerine yeni bir komşu gelmekte olduğunu görünce, adamına seslenmiş:

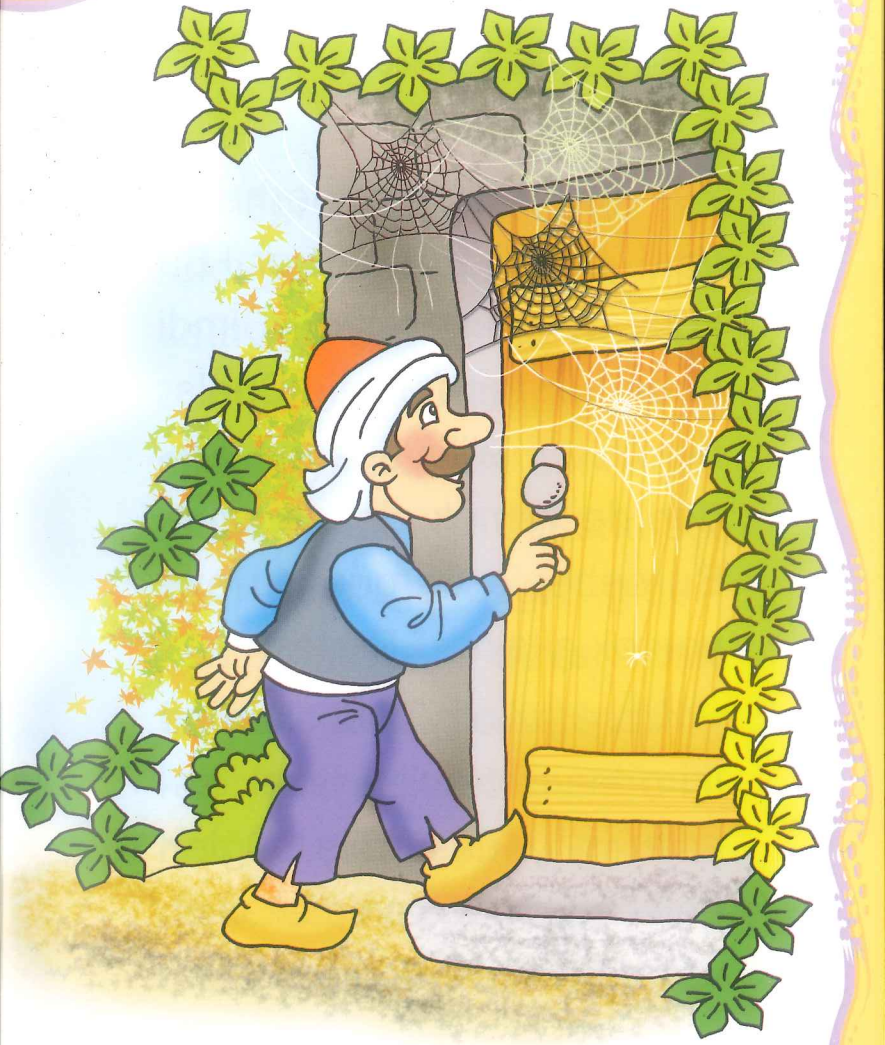

"- Karşı köşke herhalde yeni bir kiracı geliyor. Bu köşk aylardır ıssızdı. Şimdi onun her tarafı pistir. Bunlar bugün temizlik yapar bu yüzden de yemek pişiremezler. Bu sebeple üç gün bu eve yemek gitsin..." Demiş.

Kızcağız o gün köşkün bir iki odasını temizleyerek eşyalarını yerleştirmiş. Öğlen gelen yemeği yemek için vakit bile bulamamış. Akşam

yemeği de gelince iyice yorulduğunu ve acıktığını hissetmiş. Bahçede gözüne çarpan bir musluğa giderek ellerini yıkadıktan sonra yemeğini yemeği düşünmüş. Tam musluğa doğru giderken bahçe duvarından önüne kocaman simsiyah bir kedi "pat!." diye düşüvermiş. Kızcağız bir hayli korkmuşsa da kendisine bir arkadaş geldiği için sevinmiş. Eğilip ke-

diyi şefkatle kucağına almış, okşamış ve:

"- Ey Allahım!.. Sen ne büyüksün.

Benim gibi fakir ve kimsesiz bir kıza: Hayatta yegâne emeli olan kırk odalı konağı verdin, sonra da yemek gönderttin. Şimdi de böyle güzel bir kediyi arkadaş olarak gönderdin." diye söylenerek

kedi kucağında olduğu halde yukarıya yemeklerin bulunduğu odaya çıkmış. Kediyi okşayarak bir postun üzerine yerleştirmiş. Sonra gelen yemeklerin kapaklarını açarak bir kısmını kediye vermiş bir kısmını da kendisi yemiş.

Yatsı namazına kadar sevimli siyah kedisini okşayarak kendi kendine konuşmuş ve haline şükretmiş. Yatsı namazını kıldıktan sonra,

sokak kapısına kadar bütün kapıların kapalı olup olmadığını bir kere daha yoklayarak gelip yatağına girmiş. Sevimli siyah kediyi de kendi yatağının yanına serdiği postun üzerine yatırmış. O gece rahat bir uyku uyumuş...

Sabahleyin kalktığı zaman kedinin yerinde olmadığını görmüş. Acaba daha evvel kalkıp bir yere mi saklanmış diye düşünerek, etrafı araş-

tırmaya çıkınca bütün kapıların açık olduğunu görmüş. Tekrar odaya dönüp gelince kedinin, akşam üzerinde yattığı postta yumurta büyüklüğünde bir şeyin durduğunu görmüş. Eline alıp dikkatle bakınca, bunun bir mücevher olduğunu anlamış...

"- Bu kedi bütün kapıları açarak nasıl çıkıp gidebilmiş? Ve hele şu mücevheri buraya kim getirmiş? Eğer

bu benim güzel kedimin işi ise, önce bunu nereden bulmuş. Sonra da elleri olmadığı halde, bunu buraya kadar nasıl taşıyabilmiş? Acaba bu taşı bu güzel kedicik mi yumurtlamış? Yok, hayır!.. Kedi yumurtlamaz ki!.." diye bir müddet karmakarışık düşüncelere dalmış.

Sonra, bu taşı hakikaten zannettiği gibi kıymetli bir taş olup olmadığını anlamak için

onu kuyumcular çarşısına götürmeyi düşünmüş. Soluk renkli eski eşarbını başına alarak sokağa çıkmış.

Kuyumcular çarşısına geldiği zaman, önüne çıkan ilk kuyumcu dükkânına girip taşı göstermiş.

"- Beyefendi şu mücevheri satmak istiyorum, alır mısınız?" demiş.

Dükkâncı daha eline almadan bunun çok kıymetli bir

mücevher olduğunu anlamış. Sonra her nedense:

"- Defol dışarı!.. Sahtekâr seni!.."

Diye bağırarak kızcağızı dükkânından kovmuş. Kızcağız bu hareket karşısında elindeki taşın sahte olduğuna hükmederek derhal dükkândan dışarı çıkmış. Arkasına bakmadan hızlı adımlarla oradan uzaklaşmış. Bir müddet gittikten sonra.

"- Hanımefendi!.. Hanımefendi!.. Bir dakika bakar mısınız?"

Diye bir ses duymuş. Kendisine böyle hitab edileceğini ummadığı için, dönüp bakmamış. Fakat bu söz tekrar kulağına gelince bu defa hafifçe geriye dönüp bakmış. Birde ne görsün. Kendisini dükkânından kovan kuyumcu arkasından koşarak O'na nefes nefese yetişmiş

değil miymiş.

"- Ne istiyorsunuz?"

Diye sormuş. Kuyumcu iyice yanına yaklaşarak müşfik bir sesle:

"- Hanımefendi kızım!. Kusura bakma!.. Seni dükkânımdan kovmaya mecburdum. Çünkü..."

Kuyumcu sözüne devam ederek bunun sebebini söyleyememiş. Çünkü neticeyi tahmin edemeyen Genç Kız,

hem utancından ve hem de Kuyumcuya çok kızmış bulunduğundan O'nun sözünü dinlemeyerek hızlı adımlarla oradan uzaklaşmaya başlamış. Fakat kuyumcu yine arkasından koşmuş. Bu defa kızın önünü kesip durdurarak:

"- Hanımefendi kızım!.. Bir dakika dinle beni!. Seni mecburen kovdum diyorum. Çünkü bana gösterdiğin mü-

cevher çok kıymetlidir..."

Genç kız kuyumcuyu yine dinlemiyerek yoluna devam edecekmiş. Fakat kuyumcunun en son olarak söylediği "Bana gösterdiğin mücevher çok kıymetlidir!" sözünü duyunca bu kararından vazgeçmiş ve alâkayla sormuş:

"- Peki öyleyse niçin onu satın almadın da beni kovdun?"

Kuyumcu:

"- Bak kızım!. Sana herşeyi anlatayım..."

Demiş. Sonra yanlarından gelip geçenlerin duymaması için, kıza biraz daha yaklaşarak yavaş bir sesle anlatmaya başlamış:

"- Bana gösterdiğin bu mücevher emsalsizdir. Kasamda onu alacak para yoktu. Ben bu çarşının en zengin kuyumcusuyum. Benim bunu alacak kadar

param olmadıktan sonra başkalarının da alamayacağını düşündüm. Eğer "Ben alamam başka bir kuyumcuya götür" deseydim belki vicdansız birine rastlarsın da, seni aldatır diye korktum. Çünkü, kusura bakma ama, üzerindeki elbiselere bakacak olan bir kuyumcu, senin bu mücevheri, ya bir yerden çaldığına, veyahut da bir yerde bulduğuna hükmeder.

Nasıl olsa bu kız bunun kıymetini bilmez diye çok az bir para ile onu elinden alırdı. Bunları sana dükkânımda söyleyemezdim. Bir müşteri veya komşunun dikkatini çekebilirdi. Bunun için, seninle dışarda konuşayım diye oradan uzaklaşman için o hareketi yaptım. Dükkânıma çırağımı bırakarak koşup arkadan yetiştim. Bu kadar kıymetli bir taşı nereden

bulduğunu bilmiyorum ammâ, yüzünden mâsum ve temiz bir insan olduğunu anlıyorum. Gel seni önce bizim eve götüreyim. Evimizde senin annen yerinde ihtiyar bir hanımımdan başka bir kimse yok. O seni önce bir yıkayıp paklasın, sonra da gayet güzel elbiseler giydirerek saray arabalarına benzer bir arabaya bindirsin. Sana bir "Hanım Sultan"

süsü verelim. Bizim çarşıya o vaziyette gel... Yanında bulunacak "Harem Ağaları"ndan birisi, senin namına bu mücevheri kuyumculara göstersin. Sen, arabadan inip alâkadar bile olma. Harem Ağası, önce benim dükkânıma girer ben de komşuları dolaşarak: Hanım Sultan'ın satışa çıkardığı bu kıymetli mücevheri almak istediğimi, fakat para-

mın yetişmediğini söyler, bunu ortak olarak alalım derim. İşte o zaman kıymeti ile satılır."

Deyince genç kız bu teklifi memnuniyetle kabul etmiş. Birlikte kuyumcunun evine gitmişler. İşi kuyumcunun hanımına da anlatmışlar. Birkaç saat içinde bu fakir kıza bir "Hanım Sultan" susuvermişler. Kuyumcu, saray arabalarına benzer gayet süslü

bir araba buldurmuş. Sağına soluna da "Harem Ağası" şeklinde hizmetçiler oturtulmuş. Aynen kuyumcunun dediği gibi hareket etmişler. Bütün kuyumcular kasalarında ne kadar para varsa çıkarmışlar. "Hanım Sultan" rolündeki genç kıza:

"- Mücevherinizin kıymetine denk değil ama, başka paramız yok. Lütfen kabul ediniz!.."

Demişler. Harem Ağaları bir torbaya doldurulan paraları arabaya yerleştirmişler. Genç kız, önce doğruca kuyumcunun evine gitmiş. Arkasından kuyumcu da gelmiş. Genç kız hemen O'nun ellerine kapanıp öpmüş:

"- Ah!.. Beyefendi!.. Bana ne büyük bir babalık ettiniz!.."

Demiş. Kuyumcu:

"- Estağfurullah kızım! Ben vazifemi yaptım. Çünkü sen, önce benim dükkânıma girdin. Ben Allah'dan korkan gerçek bir Müslümanım. Bir vicdansıza rastlayıp aldatılmana gönlüm râzı olmazdı."

Diye cevap vermiş. Bunun üzerine genç kız tekrar tekrar teşekkür ederek:

"- Ben kırk odalı bir köşkte yapayalnız yaşayan kimsesiz bir kızım. Allah daha zi-

yâde etsin, siz fakir değilsiniz. Ammâ siz yokken hanımınızla konuşmuş, hiçbir evlâdınız olmadığını öğrenmiştim. Ne olur hep beraber bizim köşkte oturalım. Siz bana ana baba olursunuz. Ben de size elimden geldiği kadar hayırlı bir evlâd olmaya çalışırım."

Diye bir teklifte bulunmuş.

Hep birlikte kalkıp kırk odalı köşke gelmişler. İhtiyar

kuyumcu ile hanımı bu köşkte çok beğenmişler. Derhal karar verip oraya taşınmışlar. Genç kız mücevherden aldığı paralardan bir kısmını kuyumcuya vererek köşkü en kıymetli eşyalarla donattırmış. Artık mahallenin zekâtı ve yemek artıkları ile geçinen fakir **"Neclâ"**sı **"Neclâ Hanım"** oluvermiş.

*

Akşam olunca siyah kedi

miyavlayarak bir yerden çıkıp gelmiş. **Neclâ Hanım,** onu kucağına alarak şefkatle bağrına basmış:

"- Bütün bu saadeti sana borçluyum!.. Benim esrarlı kediciğim..." Diye kedisiyle uzun uzun dertleşmiş. Akşam olunca yine yemeğini kedisiyle paylaşmış. Ve onu yine postun üzerine yatırmış. Sabahleyin postun üzerinde aynı taştan bir tane daha bul-

muş. Kapıya koşunca yine bütün kapıların açık olduğunu görmüş. Böylece dört beş gün geçmiş.

Siyah kedi her akşam bir yerden çıkıp geliyor, **Neclâ Hanım**'ın kendisiyle paylaştığı yemeği yedikten sonra postun üzerinde uyuyup kalıyormuş. **Neclâ Hanım** kalktığında onu yatırdığı postun üzerinde bulamıyor. Fakat her defasında aynı postun

üzerinde mücevherden bir tâne buluyormuş... Kapıları da geceden dikkatle kapadığı halde sabahleyin hepsinin açık olduğunu görüyormuş...

Neclâ Hanım bu işin sırrını çözmek istemiş. Bu maksatla bir gece kedisini yatırdıktan sonra kendisi de yatıp uyur gibi yapmış.

Tam gece yarısı mahsustan horlamaya başlamış.

Göz ucuyla da yanında yatan kediyi kontrol ediyormuş. Bir de bakmış ki; kedi sessizce postun üzerinden kalkmış kapıya doğru gidiyor. Tam kapıya gelince onun kendiliğinden açıldığını görmüş. Kedi buradan çıkıp hole girmiş. Kendisi de en küçük bir gürültü çıkarmadan parmaklarının ucuna basarak onu takip etmiş. Böylece bütün kapılar açılarak bah-

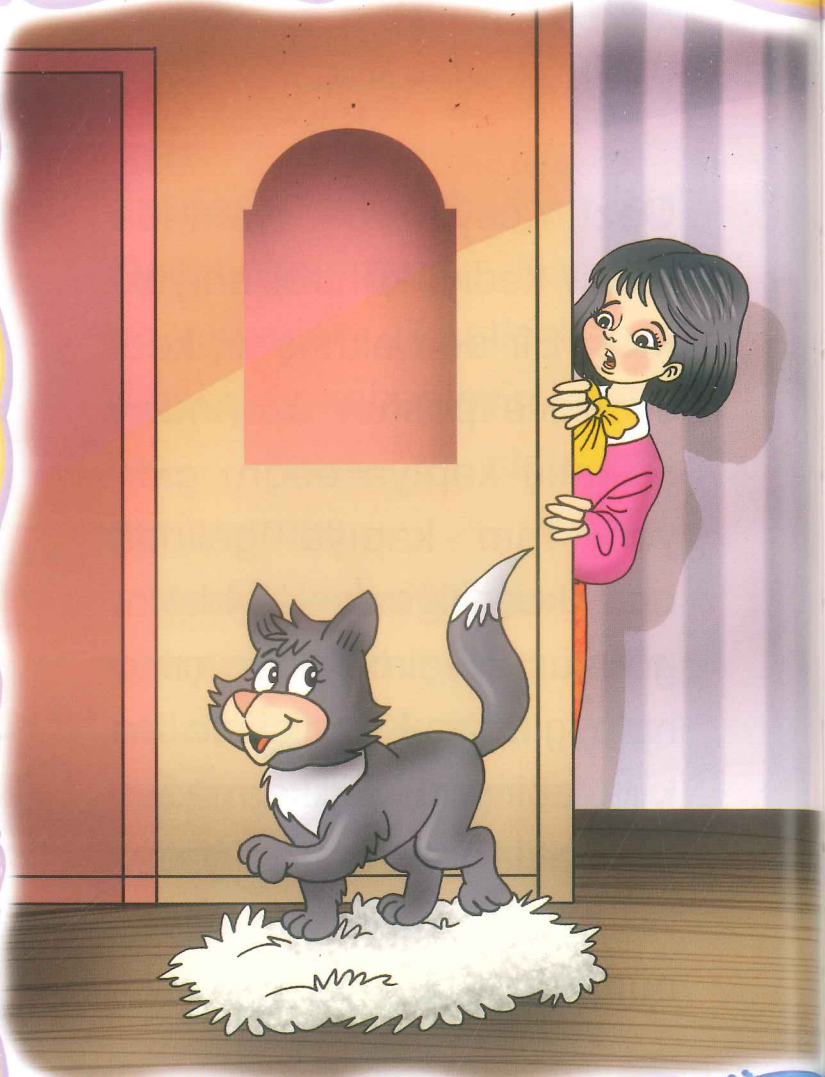

çeye çıkmışlar. Kedi önde, **Neclâ Hanım** da ona hissettirmeden arkasında gidiyormuş. Kedi bahçe duvarının önüne gelince, duvar aniden ortadan kayboluvermiş. Önlerine iki taraflı ağaçlık düzgün bir yol çıkıvermiş. Kedi, bu yolu takib ederek bir hayli ilerlemiş. **Neclâ Hanım** da arkasından gidiyormuş. Ağaçların dallarında güzel sesli bülbüller hep birlikte

öterek kediye adeta "Hoş geldin!.." diyorlarmış.

Gide gide yollarının önüne büyük bir saray çıkmış. Kedi bu sarayın merdivenlerinin önüne gelince, önce bir duraklamış. Sonra sağına soluna bakarak birkaç kere miyavlamış. Bunu müteakip de silkinerek civân gibi bir delikanlı haline gelmiş. Sonra hızlı hızlı merdivenleri tırmanıp kapının önünde

durmuş.

Neclâ Hanım sarayın bahçesindeki ağaçlardan birinin arkasına saklanmış. Olup bitenleri seyrediyormuş. Gördüklerine bir mana veremiyormuş.

Hatırına, anne ve babasından O'nu mahrum eden o kusursuz zelzeleden önce dinlediği çocuk masalları gelmiş. Bu masallardan bazan "insan", bazan da "peri" olan

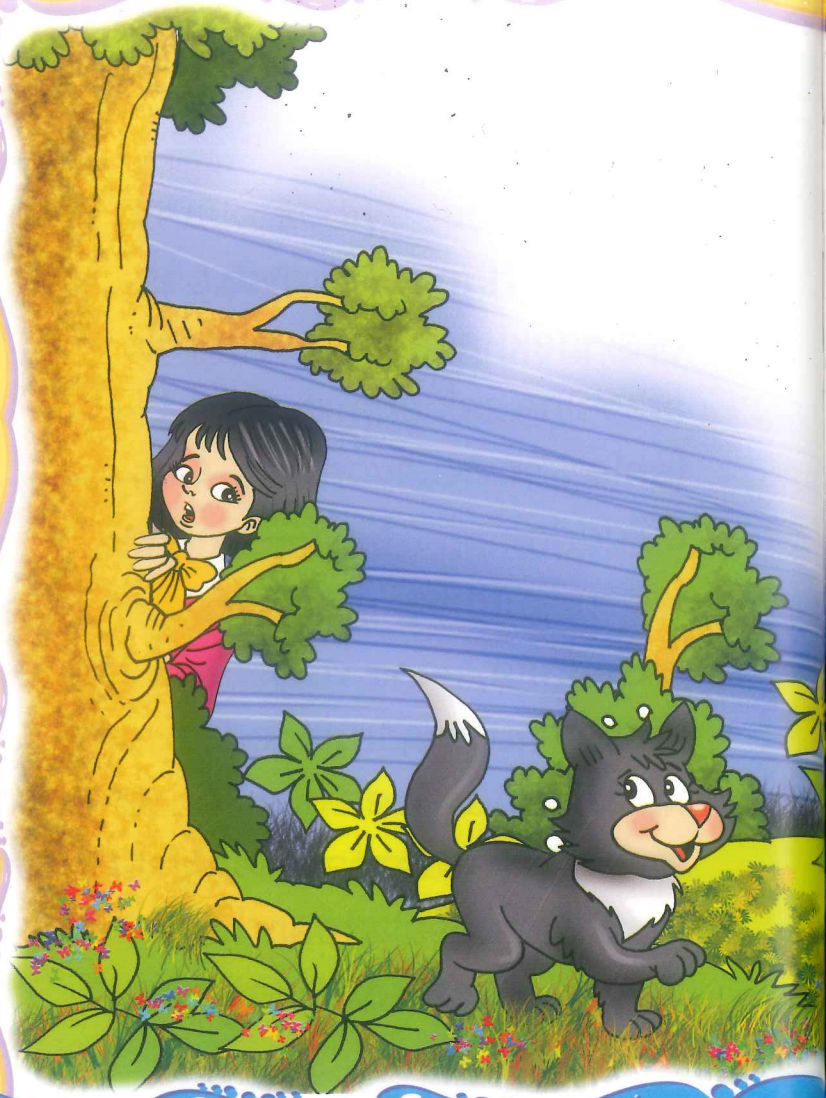

kahramanlarının binbir mâcerası bir sinema şeridi gibi zihninden sür'atle geçiyormuş.

"- Acaba bu benim güzel siyah kedim de bu perilerden biri midir? Bu yüzden mi önüne geldiği her kapı kendiliğinden açılıyor?"

Diye düşünmüş.

Görünmemeye son derece dikkat ederek ağacın arkasına iyice saklanıp bu işin

nereye varacağını merakla takibe koyulmuş.

Uçsuz bucaksız ağaçlıklı bahçenin her tarafındaki çiçeklerin keskin kokuları O'nu adetâ büyüleyip sarhoş ediyormuş. Büyük ve geniş yapraklı ağaçların dallarında şakrak bülbüller birbirlerine karışan nağmeleriyle boyuna ötüyorlarmış!..

Kırk odalı köşkten bu saraya kadar bütün yollar, kedi-

nin her sabah postunun üzerine bıraktığı mücevher taşlarının aynısiyle döşenmişmiş. Siyah kedinin silkinerek civan gibi bir delikanlı olduktan sonra kapısına dayandığı bu saray da, aynı taşlardan yapılmışmış.

Delikanlı kapının yakuttan yapılmış tokmağını eline alarak hızlı hızlı çalmağa başlamış. **Neclâ Hanım** biraz uzaktaki ağacın arkasında

olup bitenleri seyrediyormuş. Buraya kadar her önüne geldiği kapı kendiliğinden açıldığı halde, bu sarayın kapısı acep nereden açılıyor diye düşünmüş. Bu sırada delikanlı kapının tokmağını bir kere daha çaldıktan sonra şöyle bir etrafa göz gezdirir gibi yapmış. Bu hareket esnasında **Neclâ Hanım'ın** saklandığı ağacın olduğu tarafa yüzünü çevirmiş. **Neclâ**

Hanım, O'nun tarafından görülmek korkusuyle biraz daha büzülerek saklanmış. Fakat delikanlının eşsiz derecede güzel bir genç erkek olduğunu görerek sarsılmış. Vücudu biraz sevgi, biraz da korkuyla ürpermeye başlamış. Derin bir aşkın heyecanıyla kalbi hızlı hızlı çarpıyormuş.

Bunlar olup biterken sarayın ağır altın kapısı yavaşça

açılmış... Kapının önüne son derece güzel bir kadın çıkmış. Elinde altın bir şamdan tutuyormuş. **Neclâ Hanım** şamdandan etrafa yayılan ışıklar altında az kalsın görülecekmiş. Bereket versin ki; kapının önündekiler etrafa hiç dikkat etmiyorlarmış. Bir elinde şamdan tutan güzel kadın diğer elini delikanlının boynuna atarak O'na sarılmış ve:

"- Ah benim sevgili kocacığım!.. Seni bekletmedim ya?"

Delikanlı da:

"- Hayır sevgilim!.."

Demiş. Sonra elele tutuşarak saraydan içeri girip kapıyı kapatmışlar.

Neclâ Hanım olduğu yerde kalakalmış. Şimdi ne yapacağını bilmiyormuş. Kendi kendine düşünceye dalmış:

"- Herhalde bu kadın, bizim sihirli kedi delikanlının hanımı olacak... Doğrusu pek de güzel. Kapıdan karşılayış şekli, kocasını pek çok sevdiğini gösteriyor. Acaba, kocası da onu aynı şekilde seviyor mu?.."

Zihninden bu düşünceler geçerken, derin bir ürpertiyle sarsılmış. Çünkü bu kadının kendisinden pek çok daha güzel olduğunu hissetmiş,

sonra yine düşünceye dalmış:

"- Evet, yüzü son derece güzel!.. Ama bakalım huyu da güzel mi?.. Kocasının kıymetini biliyor, gönlünü hoş edebiliyor mu?"

Neclâ Hanım bu düşüncelere dalgın dalgın belki daha da devam edecekmiş. Fakat saraydan bahçeye neşeli kahkahalar yayılınca, meraka düşmüş. Saklandığı

yerden çıkıp sarayın ışıklı pencerelerinden içerisini görebileceği bir ağaca çıkmış. Şimdi içerisini gayet aşikâr bir surette görebiliyormuş... Delikanlı ile hanımı karşı karşıya oturmuşlar, gülerek, söyleyerek neş'e içinde sohbet ediyorlarmış. Sonra hanım mutfağa gitmiş... Bir bardak şerbet alıp odaya dönmüş. Delikanlı ikram edilen bu şerbeti içer içmez,

derin bir uykuya dalmış.
Kadın onu yavaşça sedirin

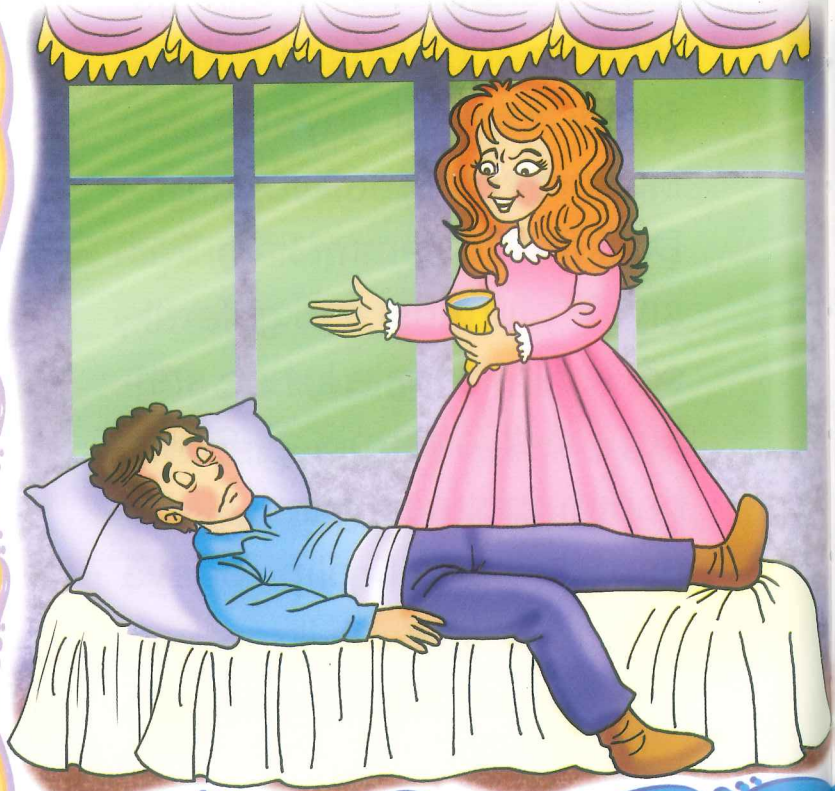

üzerine yatırmış. Sonra bir şiş alıp ayağına batırmış. Adamın kıpırdamadığını görünce:

"- Oh!.. Zıbardı!" diye söylenmiş. Sonra sanki adam uyumamış da O'nunla kavga diyormuş gibi ağza alınmayacak kelimelerle adama söğüp, saymış.

Neclâ Hanım'ın sarayda olup bitenleri gözetlemek için çıktığı ağaç, binaya âdeta bi-

tişik gibiymiş. Bu yüzden içerdeki hareketleri yakınen görüyor, söylenenleri de iyice duyuyormuş...

Kadın, adama bir hayli küfrettikten sonra, diğer bir odaya geçmiş... Orada da genç ve güzel başka bir erkek varmış... O'nun boynuna sarılarak:

"- Ah sevgilim!.. Bilsen herifi uyutana kadar neler çektim.." Demiş. Adam da

yanına geç geldiği için kadına serzenişte bulunuyormuş...

Onlar bu minval üzere âlemlerine devam ederlerken, **Neclâ Hanım** ağaçtan inmiş, aynı yollardan geri dönmüş. Yollarda hep düşünüyor, fakat gördüğü hâdiselere bir mana veremiyormuş...

Kırk odalı köşke geldiği zaman, kapıları açık bulmuş.

Bunları birer birer tekrar kapayarak yatak odasına varmış. Aradan bir dakika bile geçmemiş gibi, yatağı hâlâ sımsıcakmış.

O gece gözüne uyku girmemiş... Sabaha kadar gördüğü acâip hâdiselerin manasını çözmeye çalışmış...

Sabah olunca kedisini beklemeye koyulmuş. Artık beraber oturdukları ihtiyar

kuyumcunun hanımı ile, hizmetçiler O'nun halinde bir durgunluk olduğunu farketmişler. Birkaç kere, bir derdi olup olmadığını sormuşlarsa da hiçbir cevap alamamışlar.

Neclâ Hanım akşamı zor etmiş. Akşam namazını kıldıktan sonra, güzel siyah kedinin daima üzerinden atladığı duvarın dibinde beklemeye koyulmuş.

Bir ara güzel siyah kedinin

"Pat!" diye önüne düşüverdiğini görünce, son derece sevinmiş. Hemen eğilip onu kucağına almış. Okşayarak yukarı kata çıkarmış. Hizmetçiler her zamanki gibi her ikisinin de yemeklerini getirmişler. **Neclâ Hanım,** lokmayı bir kendi ağzına, bir de kedinin ağzına koyuyormuş, koyarken de:

"- Buyrun benim efendiciğim!.." diyormuş. O'nun her

böyle söyleyişinde kedi ihtara benzer bir acılıkla:

"Miyav, miyav!..." diye feryad ediyormuş.

Bu akşam her ikisinde de bir fevkalâdelik varmış... **Neclâ Hanım'**ın kendisine hiç böyle hitap ettiği yokmuş. Kedi de şimdiye kadar böylesine bir sinirlilik göstermemişmiş...

Nihayet bütün gördüklerini kediye anlatmaya karar ver-

miş. O anlattıkça kedi daha acı feryatlarla miyavlıyor, anlatmasına mâni olmaya çalışıyormuş... Fakat mâni olamamış. **Neclâ Hanım** bütün gördüklerini bir bir bağırarak anlatmış. O sözünü bitirince güzel siyah kedi şöyle bir silkelenmiş... Derhal dünya güzeli civanmerd bir delikanlı oluvermiş, ve demiş ki:

"- Sen benim sırrımı öğren-

din. Artık sana her şeyi anlatmalıyım. Miyavlıyarak bu sırrımı açığa vurmamanı sağlamak istedim. Ama olmadı.

Ben Perilerin Padişahının oğluyum. Yâni "şehzâdeyim." O gördüğün saray ve servet benimdir. Babam beni devlet işlerine alıştırmak için, bu şehre vâli olarak gönderdi. Gönderirken de evlendirmek istedi. Perilerin en

güzel ve asil kızını bulup bana aldı. O gördüğün kadın, benim karımdır. O'nunla aramızda derin bir aşk vardır. Bütün söylediklerinize inandım. Fakat O'nun hakkında söylediklerinizde sakın yanılmayasınız? Bana ihânet edebileceğini hiç sanmam! Sakın bana olan sevginizden dolayı böyle sanmış olmayasınız?"

Neclâ Hanım:

"- Şehzâdem, ayağınızın altına bakın! Eğer söylediğim gibi siz uyuduktan sonra ayağınıza şiş batırmamış ise haklısınız!" demiş.

Şehzâde ayağını kaldırıp bakınca, tabanında batırılmış şişlerin izlerini görmüş.

Neclâ Hanım'ın doğru söylediğine inanmış ve sözlerine devamla demiş ki:

"- Diğer odada gördüğün delikanlı, hizmetçimizdir. Karım O'nu da babasının evinden getirmişti. Demek ki daha evvel aralarında bir münasebet varmış... Belki aslında hizmetçi de değildir. Kendine elsüsü vererek sarayıma kendini kabul ettirmiştir. Demek ki her ikisi de

bana ihânet ediyorlarmış. Onlara hak ettikleri cezayı vermem lâzım. Fakat ben şimdi mahiyet değiştirdim. "Cin" iken "insan" oldum. Artık sırrım öğrenildi. Tekrar cin olamam. İnsan olarak oraya gitmem de tam altı ay sürer. Onun için altı ay ayrı kalmamız lâzım!"

Şehzâde anlatmaya devam edecekmiş, fakat altı ay müddetle kırk odalı köşk-

ten ayrılacağını söyleyince, **Neclâ Hanım,** yürekten bir:

"- Ahh!..." çekmiş.

Şehzâde O'nu teselli etmek için demiş ki:

"- Üzülme benim âsil meleğim!. Altı ay dediğin nedir ki... Gelir geçer. Sen de "Benim beyim Hacca gitti" dersin. Hakikaten şimdi Hac zamanı. Hacılar gelene kadar ben de döner gelirim. Hem de onların kâfilelelerine

katılır, Hacdan gelmiş gibi yaparım. İntikamımı almam gerek..."

Hakikaten o vakitler Hacca altı ayda gidip geliniyormuş. Sonra anlatmasına devamla:

"- Ayrılmadan sana niçin iyilik ettiğimi de anlatayım!" demiş ve anlatmaya başlamış:

"Ben bu şehre vâli olarak geldiğimin ilk gecesinde şehirde bir teftişe çıkmıştım. Bi-

lirsin ya biz periler geceleri dolaşırız. Geze geze yolum bu konağa varmıştı. O zaman burada sana burayı kiraya veren mal sahibi oturuyordu. Bahçe duvarından geçerken herif beni gördü. Kendisine hiçbir zararım yoktu. Böyle olduğu halde yerden büyükçe bir taş alıp üzerime fırlattı. Tetik davranıp kaçmasaydım, kafam parçalanacaktı, içimden:

"- Ben sana gösteririm! Dedim.

Darılma ama, şu insan denilen mahlûk çok merhametsiz, zalim bir şeydir. Sonra muhtelif şekillere girerek O'na birkaç gece göründüm. Bir iki kere de O'na boğuk bir sesle seslendim. Geceleri evin boş odalarında gürültüler çıkardım. Herif korktu. Evi boşalttı.

Başka bir kiracı buldu.

O'na da ilk geldiği gece, sana göründüğüm gibi sevimli, siyah bir kedi olarak

göründüm. Herif beni tekmelemeye kalktı. Halbuki ben ona ne yapmıştım? Hiç!... O'nu da aynı şekilde korkutup kaçırdım. Sonra arka arkaya bu konağa her gelen kiracıyı denedim. Hepsi de bana sebepsiz olarak kötü davrandılar. Sen kırkıncı kiracı olarak buraya geldin. Seni de denemeye karar vermiştim. Hatırlarsın, hava kararırken "Pat!..." diye

önüne atladım. Kimsesiz ve genç bir kızdın. Elbetteki korkmuşsundur. Ama buna rağmen beni kucağına alıp, okşadın. Ben hayretten dona kalmıştım.

"- Demek insanlar arasında kırkda bir de olsa, iyi kimseler varmış." diye düşündüm. Sonra senin altın gibi bir kalbin olduğunu daha iyi anladım. Yemeğini benimle paylaşıyordun. Seni

mükâfatlandırmak istedim. Her akşam sana sarayımın bahçesinden kıymetli bir taş getirdim. Merhamet edene, merhamet edilir!... İyilik karşılıksız kalmaz... Fakat sana daha büyük bir müjde var. Tekrar sarayıma gidip o yüzü güzel huyu fenâ karımdan ve O'nun sevgilisinden intikamımı alıp geldikten sonra, seninle evleneceğim. Karım hakikaten çok güzeldir.

Fakat yüz güzelliği huy fenâlığını ancak bir müddet için gizleyebiliyor. Bir zaman gelip de kötü huylar ortaya çıkınca dış güzelliğin hiçbir hükmü kalmıyor. Şimdi sen benim için "en güzel"sin. Çünkü hem yüzü, hem de ahlâkı güzel olan bir kızsın. En iyisi de ikisini birleştirebilmektir...

Şehzâde anlattıkça coşuyor, coştukça anlatıyormuş.

Fakat etraftan horoz sesleri işitilmeye başlayınca:

"- Derhal gitmeliyim! Gün ışır, ortalık ağarırsa, gidemem. Burda kalırım..." demiş. Sonra şöyle bir silkinerek ortadan kayboluvermiş.

Neclâ Hanım odada yapayalnız kalıvermiş. Ağlasın mı, yoksa sevinsin mi? Bir türlü tâyin edemiyormuş.

Şehzâde gittiğinden beri

Neclâ Hanım'ın rengi her gün biraz daha soluyormuş. Bir gün ihtiyar kuyumcunun hanımı:

"- Kızım; sende bir hâl var. Bir derdin mi var? Bana söyle! Atalarımız derdini söylemeyen derman bulamaz demişler. Sen de derdini bana anlat, bir çâresini bulabiliriz" demiş.

Neclâ Hanım, içini çekerek:

"- Ah teyzeciğim. Bilsen ne kadar kederliyim. Belki şimdiye kadar size bunu anlatmamakla hatâ ettim. Doğrusu şu ki, ben evliyim. Fakat kocam Hacca gitti. Bugüne kadar kendisinden hiçbir mektup alamadım. Bunun için kederim sonsuzdur" demiş ve tekrar içini çekmiş.

İhtiyar kuyumcunun hanımı, onu teselli için dil dökmeye başlamış:

"- Kızım kocan Hacca gittiği için üzülmeli değil, sevinmelisin. Evet ayrılık kolay değil. Amma, bak hacı hanımı olacaksın. Bu her kula nâsib olabilecek bir şeref midir? Sabretmelisin!... Günler çabuk gelir geçer. Allaha şükür, burada yalnız değilsin. Biz varız. Sonra bir çok hizmetçin var. Üzülmene lüzum yok. Sabreder ve şikâyette bulunmazsan, sen de

hacca gitmiş gibi sevap kazanırsın. Allah sabredenlerle beraberdir. Hem elde yapacak ne var. Kocan nasıl olsa yola girmiş. Geri dönecek değil ya!... Bu ayrılığa katlanmak için kendini ibadete ver... İbâdet, kalbe ve iradeye kuvvet verir, sabrı artırır." demiş.

Neclâ Hanım, biraz teselli bularak sükûnete ermiş. Böylece otuzdokuz gün geç-

miş. Ertesi gün tellâlın gelip köşkün parasını isteyeceğini hatırlamış. Hizmetçilerine O'nu kırk odalı köşkün kapısında karşılayıp kendisine getirmelerini tenbihlemiş. Kendisi de parasını hazırlayıp tellâlın gelmesini beklemeye koyulmuş.

Tellâl, fakir bir kız olarak bıraktığı **Neclâ Hanım**'ın kırk odalı köşkün parasını nasıl olsa veremiyeceğini düşüne-

rek:

"- Gidip şu kızı köşkten atayım" diye düşünmüş.

Bu maksatla köşkün kapısına geldiği zaman, hizmetçiler kendisini büyük bir alâyişle karşılayıp:

"- Hanımefendi sizi bekliyor!"

Demişler. Tellâl hiç ümit etmediği bir durumla karşılaşmış:

"- Acaba bu değişiklik nasıl

oldu?" diye düşüne düşüne köşkten içeriye girmiş. Hizmetçiler O'nu **Neclâ Hanım**'ın bulunduğu odaya almışlar. **Neclâ Hanım** başını örtmüş vaziyette sedirin üzerine oturmuş. O'nu bekliyormuş.

"- Buyurunuz tellâl efendi!..." diyerek tellâla sedirde yer göstermiş. Biraz dereden tepeden konuştuktan sonra içinde beş yüz altın

bulunan keseyi çıkarıp tellâla uzatmış ve:

"- Buyurun tellâl efendi! Siz, bana bu köşkü yüz altına satmıştınız. Fakat ben bu fiyatı ucuz bulduğum için size beş yüz altın veriyorum. Alınız ve sahibine veriniz!..."

Demiş.

Neclâ Hanım, köşkün eski sahibinin güzel kedisine kötü davrandığını unutmuş değilmiş. Fakat asıl faziletin, kö-

tülük yapana bile iyilik yapmak olduğunu düşünmüş. Sonra bir kese daha çıkarıp yine tellâla uzatmış:

"- Buyurun tellâl efendi! Bu yüz altın da sizin tellâllık ücretinizdir" demiş.

Tellâl, duyduklarına inanamıyormuş. Temennâlarla teşekkürler ederek köşkten çıkmış.

Neclâ Hanım, tekrar eski hayatına dönmüş. Vaktinin ço-

ğunu ibadetle geçiriyor ve şehzâdesini bekliyormuş. Nihayet limana Hacıları getiren bir gemi geldiği haberi duyulmuş. **Neclâ Hanım**, bu müjdeyi getirene bir kese altın vermiş. İhtiyar kuyumcu, hanımı ve kırk odalı köşkün hizmetçileri sahile koşmuşlar. Şehzâdeyi alarak köşke gel-

mişler. Bütün mahalle sâkinleri de Hac tebriki için köşkte toplanmışlar. Misafirlere gayet mükemmel bir ziyâfet verilmiş. Mahallenin imamı da oradaymış. Yatsı namazını müteakip, imam güzel sesi ile Kur'ânı Kerîm ve "Mevlid" okumuş. Misafirler dağılacağı esnada Hacı Efendi imama dönerek:

"- Nikâh tazelemek sevabdır, derler. Ben altı aydır bu-

ralarda yoktum. Hanımla nikâhımı kıysanız nasıl olur.

İmam efendi, hay hay diyerek hemen iki tarafın şahitlerini tâyin edip, duasını okumuş. Nikâhlarını kıyıvermiş.

Misafirlere "Kâbe Hurması" ve "Zemzem" ikrâm edilmiş. Biraz daha sohbet edildikten sonra, herkes dağılmış. Hacı Efendi misafirlerin her birine gayet kıymetli hediyeler vermiş. Çıkarken İmam Efendi-

nin cebine, usulcak bir kese altın koyarak:

"- Efendi Hazretleri... Şu benim zekâtımdır. Mahallenin fakirlerini siz herkesten iyi bilirsiniz. Bunu muhtaç göreceğiniz fakirlere dağıtınız."

Herkes çekilip gittikten sonra **Neclâ Hanım** ile Hacı Efendi başbaşa kalmışlar. Birbirlerine ayrı kaldıkları altı ay zarfında olup bitenleri anlatıyorlarmış.

Sohbetin sonuna geldikleri zaman, kırk odalı köşkün bahçesinden birbirine karışan bülbül nâğmeleri duyulmaya başlamış. Perilerin eski şehzâdesi, bu sesleri gayet iyi tanıyormuş. **Neclâ Hanım**'a dönerek:

"- Bak!.. Eski sarayımın bahçesindeki bülbüller bizi

tebrik etmeye gelmişler" demiş.

Neclâ Hanım, sırf güzel bir kediye iyi davranmaktan dolayı nâil olduğu bu maddî ve mânevî saadeti düşünerek sevinç göz yaşları döküyormuş.

O gündenberi bu "Kırk Odalı Perili Köşk"ün bahçesinde, dünyanın en güzel sesli bülbülleri hâlâ ötüyor, ötüyor, ötüyorlarmış...

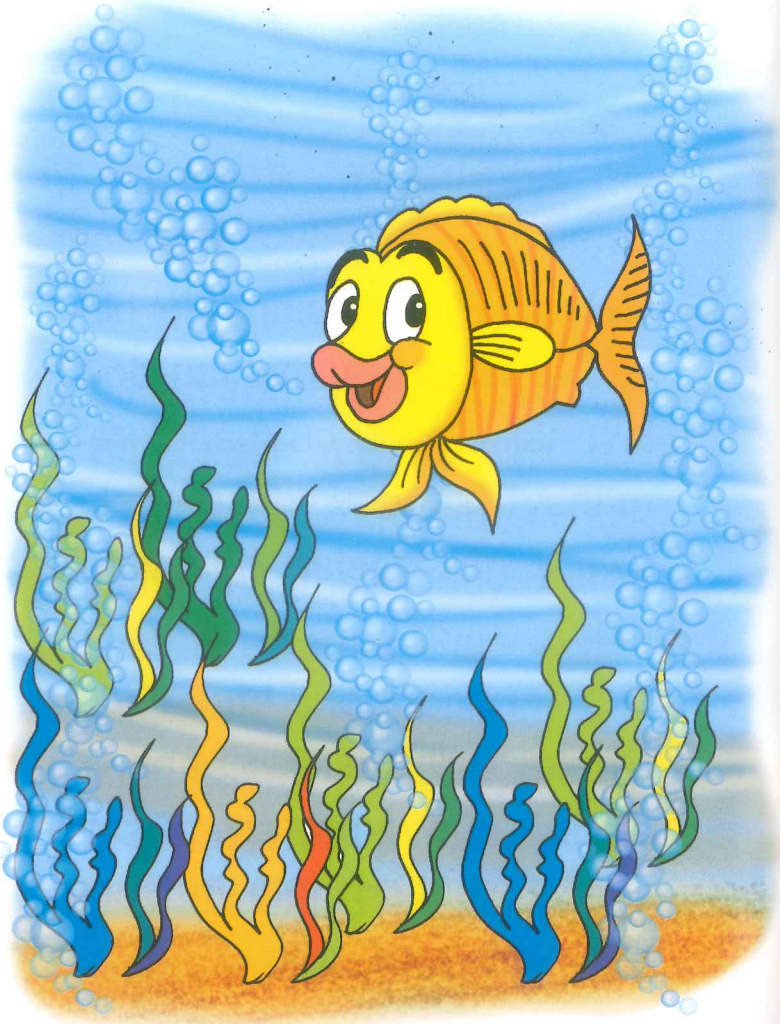

ALTIN BALIK

Eski zamanlarda, ihtiyar bir karı-koca deniz kenarında küçük bir kulübede yaşarlarmış. Erkek hergün denize açılır, tuttuğu balıkları pazara götürüp satarak evinin ihtiyaçlarını temin edermiş. Fakir fakat mes'ud

olarak yaşayıp giderlermiş.

Bir gün yine ihtiyar balıkçı ağını alıp kayığına yerleştirerek denize açılmış. Sahilden açılırken karısı hergünkü gibi;

"- Allah hayırlı kısmetler versin!."

diyerek onu uğurlarmış. Kocası gözden kaybolunca ya kadar da sahilde kalarak, kocasını koruması ve

ona bol rızıklar vermesi için
Allaha dûa etmiş...

İhtiyar balıkçı sahilden oldukça açılmış. Artık ne karısı ve ne de eski küçük kulübesi gözüküyormuş. "Bismillah!." Diyerek ağlarını denize atmış. Bir müddet bekledikten sonra ağların ağırlaştığını görmüş. İki ucundan yavaşça ve dikkatli dikkatli ağını kayığa çıkarınca, içine bir çok balığın dolmuş olduğunu görmüş. Hemen bunları sevinçle kayığına

boşaltarak ağını tekrar denize atmış... Yine bir müddet sonra içine bir çok balık dolmuş olan ağını çekip kayığına boşaltarak ağını tekrar denize atmış.. Yine bir müddet sonra içine bir çok balık dolmuş olan ağını çekip kayığına boşaltmış... Bu hareketi birkaç defa tekrarladıktan sonra, artık bir hayli balık tutmuş olduğu için geri dönmeyi düşünmüş... Ger-

çekten o gün, hergünkünden daha fazla balık tutmuşmuş... Zaten karnı da bir hayli acıkmışmış.

Bu kadar çok balık tutabildiğini görünce hayaller kurmaya başlamış. "Bu balıkları satınca evin o günkü ihtiyacından artacak olan parayla birkaç parça tahta alıp küçük kulübemi tamir ederim" diye düşünmüş. Gerçekten birkaç seneden beri çok arzu ettiği

halde küçük kulübesini bir türlü tamir edemiyor; çünkü ancak geçimini zar-zor sağlıyacak kadar balık tutabiliyormuş. Karnı çok acıkmış olduğu halde "bârî şu ağı bir kere daha denize atayım da öyle dönerim" diye mırıldanmış. "Bu sefer de ağa epeyce balık dolarsa belki küçük kulübemin tamiri için birkaç tahta daha fazla alabilirim!..." diye düşünmüş.

Yine "besmele" çekip ağını son bir kere daha deniz atmış. Çok az bir müddet sonra ağın bir hayli ağırlaştığını görerek sevinmiş.

"-Bu sefer ağıma galiba daha çok balık dolmuş" diyerek çekmeye başlamış. Tam ağını kayığına toplayınca bir de ne görsün. Ağ balık dolu değilmiş. Aksine içinde sadece bir tek balık varmış. Ama "Altın"dan bir balık...

Altın Balık

Ağın ağırlığı bundanmış... İhtiyar balıkçı bu acayip balığı dikkatle süzmüş... Evet rüya görmüyormuş bu bir "Altın balık"mış... Uzanıp onu ağdan çıkararak kayığına yerleştirmek istemiş... Sevinçle elini uzatıp Altın balığı tutacağı sırada balık dile gelip:

"- Beni elleme ihtiyarcık!.. Tekrar denize at!.. Eğer bunu yaparsan sana her istediğini

veririm. Darda kaldığın her zaman deniz kenarından beni çağır. Dalgaların üzerinden görünür, her istediğini veririm!.." diye yalvarmış.

İhtiyar balıkçı, bu halden son derece korkmuş. Hem korkmuş, hem de "belki bu balığın söylediği doğrudur!" diye düşünüp ümitlenmiş. Altın Balığa elini değdirmeden ağını denize silkelemiş. Altın Balık:

"- Allahaısmarladık iyi kalpli ihtiyarcık, hoşça kal ve vâdimi unutma!..."

diyerek sulara dalmış.

İhtiyar balıkçı son derece heyecanlanmış. Ağını tekrar denize atmamış. Küreklerine asılıp sür'atle sahile dönmüş.

Karısı, bir hayli gecikmiş olan kocasını, deniz kenarında merakla bekliyormuş.

İhtiyar balıkçının tuttuğu balıkları görünce heyecana kapılmış. Hem kocasını tebrik ediyor, hem de Allaha hamd ediyormuş. Artık küçük kulübenin tamir edilebileceğini düşünerek bir taraftan balıkları kırık dökük eski kaplarına dolduruyor diğer taraftan da mırıldanıyormuş:

"Deniz, deniz, yâr deniz!.

"Kısmet sende var deniz,

"Sen olmasan fakirler,

"Ne ile doyar deniz!..

İhtiyar balıkçı karısının bu kadar sevinip neş'elendiğini görünce:

"- Hanımcığım sen sırf balıklar için sevinip şarkı söylüyorsun. Halbuki benim sana daha büyük bir müjdem var" demiş. Karısı bu kadar balıktan daha fazla kendisini sevindirecek bir haberi

olabileceğine ihtimal vermediği için kocasının bu sözünü umursamamış. Fakat yine de,

"- Peki, o nedir?"

Diye sormaktan kendini alamamış. Bunun üzerine ihtiyar balıkçı "Altın Balığı" nasıl ele geçirdiğini, sonra nasıl salıverdiğini, anlatınca karısı son derece heyecanlanmış ve:

"A, deli herif!. Hiç insan Altından balığı eline geçirince onu denize atar mı? O'nun yanında senin tuttuğun balıkların ne kıymeti olur? O'nu pazara götürür satar, eline geçecek para ile kulübemizi tamir ederdik..." demiş. Şimdi az önce kendisi için çok kıymetli olan balıklar ona çok kıymetsiz görünmüş. Karısının bu sözü üzerine, İhtiyar Balıkçı:

"- Ama o bana ne vaad etti biliyor musun?"

Demiş ve ilâve etmiş:

"- Kendisinden her ne istersem bana verecek!.. Bu vaad karşılığında onu serbest bıraktım."

İhtiyar Balıkçının karısı, bu vaade inanamamış ama, doğru olup olmadığını yoklamaktan da kendini alamamış:

"- Öyleyse, git kendisinden çeşitli yiyecekler, un, yağ, peynir gibi şeyler iste!.. Bakalım verecek mi?" diye kocasını sıkıştırmış. İhtiyar balıkçı bu işi sonraya bırakmak için;

"- Şimdi yorgunum... Sonra isterim..."

Dediyse de kadının ısrarlarına dayanamayıp tekrar sa-

hile inmiş. Denize karşı bağırarak Altın Balığı çağırmış:

"- Altın Balık!.. Altın Balık!.."

Bir dakika geçmeden deniz köpürmüş, dalgacıklar yükselmiş ve bu dalgacıkların üstünde Altın Balığın parıltılı vücudu göz kamaştıran akislerle belirmiş...

"- Ne istiyorsun iyi kalbli ihtiyarcık?"

diye denizden bir ses gel-

miş.

İhtiyar Balıkçı:

"- Karımın ısrarlarına dayanamadığım için seni rahatsız ettim. Kusura bakma!.. Bize yağ, un, peynir gibi çeşitli yiyecekler vermez misin?" diye bağırmış.

Denizden:

"Haydi sen git evine,

"Yiyecekler gelir önüne!.."

diye bir ses gelmiş.

İhtiyar Balıkçı kulübesine dönünce her tarafın yiyecek dolup taştığını görmüş. Son derece sevinmiş... Fakat karısı önüne çıkmış ve:

"- Evet kulübemiz yiyecek doldu. Ama bunları koyacak yerimiz yok!. Haydi git Altın balıktan biraz da kap kacak iste!..

demiş. İhtiyar Balıkçı "sonra isterim" dediyse de

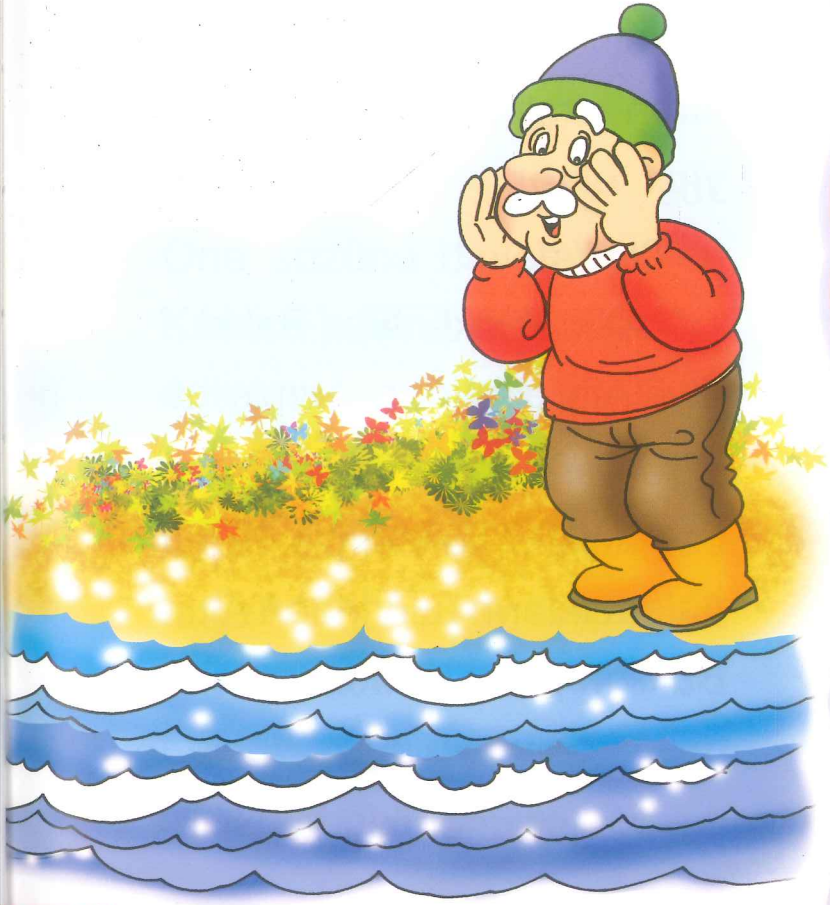

karısına dinletememiş. Karısının ısrarlarına dayanamayıp tekrar deniz kenarına gitmiş ve:

"- Altın Balık!.. Altın Balık!.." diye Altın Balığı çağırmış...

Tekrar deniz köpürmüş, dalgacıklar yükselmiş ve bu dalgacıkların üzerinden Altın Balık'ın parıltılı vücudu belirmiş:

"- Ne istiyorsun iyi kalbli ih-

tiyarcık?..."

diye cevap gelmiş.

"- Karım başımın etini yedi. Ona sözünü dinletemedim. Kusura bakma seni rahatsız ediyorum ama bize bu yiyecekleri koymak için biraz kap kaçak vermez misin?"

diye, ihtiyar balıkçı ricada bulunmuş denizden:

"Haydi sen git evine,

"Hepsi gelir önüne"

diye cevap gelmiş. İhtiyar Balıkçı kulübesine döndüğü zaman her tarafı Altından yapılmış tabaklar, sahanlar, tencerelerle dolu bulmuş. Karısının çok sevinip memnun olacağını zannediyormuş. Halbuki onun ihtirası adam akıllı kabarmışmış. Kocasını tekrar sıkıştırmaya başlamış:

"- Bu nefis yiyecekler ve hele bu altından yapılmış eş-

yalar bu kulübeye hiç yakışır mı? Git Altın Balık'tan büyük bir konak iste!.."

İhtiyar Balıkçı:

"- Hanım!.. İhtirasa kapılma bu kulübe bizim nemize yetmez. İçinde her şey var!.. Artık Altın Balık'tan bir şey istemeye yüzüm kalmadı. Etme!.. Eyleme..."

dediyse de karısı köpürmüş:

"- İhtiyar budala!.. Önüne bir kısmet kapısı çıktı, kıymetini bilmiyorsun!.. Sen beni dinle aptallık etme!.. Bak şimdiye kadar ne istedinse hepsini verdi... Haydi, yürü!.."

İhtiyar Balıkçı yine istemeye istemeye deniz kenarına inmiş ve:

"- Altın Balık!.. Altın Balık!.." diye Altın Balık'ı çağırmış.

Yine deniz köpürmeye, dalgalar yükselmeye başlamış ve dalgaların üzerinden Altın Balık'ın parıltılı gövdesi gözükmüş...

"- Ne istiyorsun iyi kalbli ihtiyarcık!.."

diye bir ses duyulmuş. İhtiyar Balıkçı:

"- Kusura bakma Altın Balık!" demiş ve ilâve etmiş:

"- Karım artık kudurdu. Ne

Kadir Mısıroğlu

versen kâfi görmüyor, bu defa da bir köşk istiyor!. Ne olur, bize bir köşk vermez misin?"

"Haydi sen git evine

"O köşk gelir önüne!.."

diye Altın Balık cevap vermiş... Hakikaten İhtiyar Ba-

lıkçı kulübesine döndüğü zaman eski küçük ve harap kulübesinin yerinde muazzam bir köşk mevcud olduğunu görmüş. Fakat karısı bu defa da;

"- Ben bu kadar muazzam bir köşkte yapayalnız nasıl yaşarım!. Benim burada canım sıkılır. Hem ben ihtiyarladım. Böyle bir köşkün temizlik ve hizmetini tek başıma nasıl yapabilirim!..

Çabuk git Altın Balık'tan bu eve hizmetçiler, atlı arabalar, câriyeler, bahçıvan, aşçı, çamaşırcı gibi iş görecek adamlar iste!..."

demiş. İhtiyar Balıkçı her ne kadar:

"- Hanım ihtiraslarını biraz firenle!.. Bir yerde durmasını bil!.. Bunun sonu yoktur. İnsan elindeki nimetin kıymetini bilmez de ihtirasa ka-

pılırsa asla mes'ud olamaz!.. Hem benim artık Altın Balık'tan bir şey istemeye yüzüm kalmadı!.."

dediyse de kadın dayatmış ve onu köşkten içeri bile almamış.

Çâresiz yine deniz kenarına inen İhtiyar Balıkçı yine:

"Altın Balık!.. Altın Balık!.."

diye seslenerek Altın Balık'ı çağırmış. Deniz yine

her zamanki gibi köpürmeye, dalgalar kabarmaya başlamış. Kabaran dalgaların üzerinden Altın Balık'ın parıltılı vücudu yine gözükmüş:

"Ne istiyorsun iyi kalbli ihtiyarcık!.."

demiş. İhtiyar Balıkçı da sıkılarak:

"- Seni çok rahatsız ediyorum ama kusura bakma Altın Balık"

demiş.

"- Karımın ısrarına dayanamıyorum. Beni, senin verdiğin köşkün kapısından bile içeri sokmadı. İlle de bu köşk için her neviden hizmetçiler,

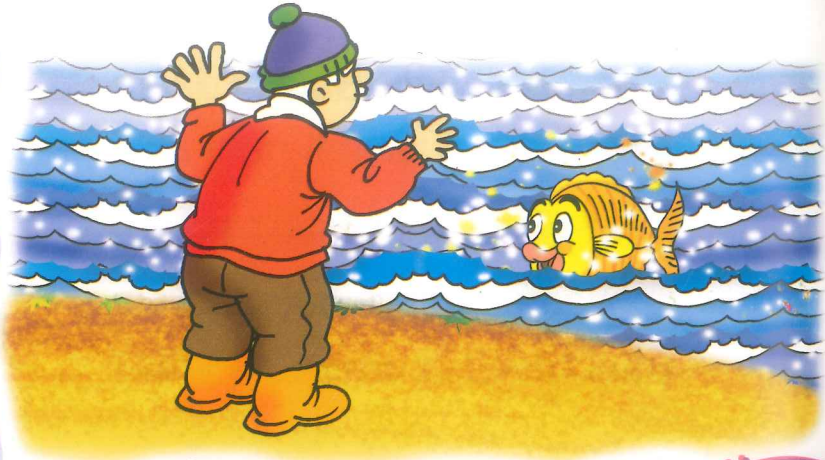

câriyeler istiyor. Ben bu ıpıssız köşkte yalnız nasıl yaşarım diyor. Ne olur bize hizmetçiler câriyeler, at arabaları vermez misin?."

diye yalvarmış.

"Sen var git köşküne

"Hepsi gelir yerine!"

diye denizden cevap gelmiş. Hakikaten de İhtiyar Balıkçı köşke dönünce bir sürü hizmetçi ve cariyenin evi dol-

durduğunu, bahçenin ise atlı arabadan geçilemediğini görmüş.

Birkaç gün geçmeden bunlara da alışan ve yine canı sıkılmaya başlayan İhtiyar Balıkçının karısı, kocasını çağırmış ve:

"- Ben bu evde hapis gibiyim. Bir gün de dışarı çıkamıyorum. Halbuki, gezip dolaşmak ve hava almak isterim. Ancak muhafız asker-

lerim olmadıkça zenginliğim yüzünden üzerime saldıranlar olur, başıma bir felâket gelir diye korkuyorum." demiş ve:

"- Bilirsin ki, hükümdarlar seyahate muhafızları ile çıktıkları için onlara kimse dokunamaz. Onun için biz bu ülkenin hükümdarı olmalıyız. Ben de kraliçe olacağım. Eğer bu olursa etrafımda muhafızlarım bulunacağın-

dan kimsenin bana bir zarar vermesinden korkmadan serbestçe her tarafta dolaşabilirim... Tez git Altın Balık'tan bunu iste!.."

diye kocasını sıkıştırmış. İhtiyar balıkçı nihayet isyan ederek:

"- Benim Altın Balık'tan bir şey istemeye artık yüzüm kalmadı. Senin de ihtirasların bitip tükenmek bilmiyor. Bu kadar hırsın sonu iyi gel-

mez! Vazgeç!.."

deyince kızan kadın köşkün adamlarına emredip İhtiyar Balıkçının elleri ve ayaklarını bağlatıp hayvanların bağlandığı ahıra attırmış. Kendisine yemek de yedirmemiş. Kadının isteğini kabul edinceye kadar İhtiyarcığa çektirmediği cefâ

kalmamış...

Nihayet açlığa ve çektiği eziyetlere dayanamayan ihtiyar balıkçı, kadının bu isteğini de kabul edeceğini bildirince elleri ve ayaklarını çözüp kendisini serbest bırakmışlar.

İhtiyar yine deniz kenarına inmiş:

"- Altın Balık!.. Altın Balık!.."

diye bağırmış.

Deniz yine her zamanki

gibi köpürmüş, dalgalar kabarmış ve dalgaların üzerinden Altın Balık'ın parıltılı vücudu gözükmüş ve:

"- Ne istiyorsun iyi kalbli ihtiyarcık!.."

diye cevap vermiş!.. İhtiyar Balıkçı karısının isteklerini, onunla arasında geçen kavgayı anlattıktan sonra:

"- Karımın istekleri bitmiyor. Ona kanaat nedir anlatamıyorum. Elinden çok

eziyet çekiyorum. Ne olur bize bu ülkenin kırallığını ver de, karımın ısrarlarından beni kurtar!.. Bunu yapmaz mısın? Ne olur!.."

diye yalvarmış.

Altın Balık bu defa cevap vermemiş. Sadece suları köpürterek derinlere dalıp gitmiş. İhtiyar balıkçı, bir müddet bekledikten sonra isteğinin kabul olmadığını an-

lıyarak geri dönmüş. Yolda:

"- İstediğim kırallığı verme-diyse de bugüne kadar verdikleri bana yeter de artar bile!.."

diye düşünüyormuş.

Ama eve geldiği za-man hayretten dona kalmış. O muazzam köşkün yerinde yeller esiyormuş.

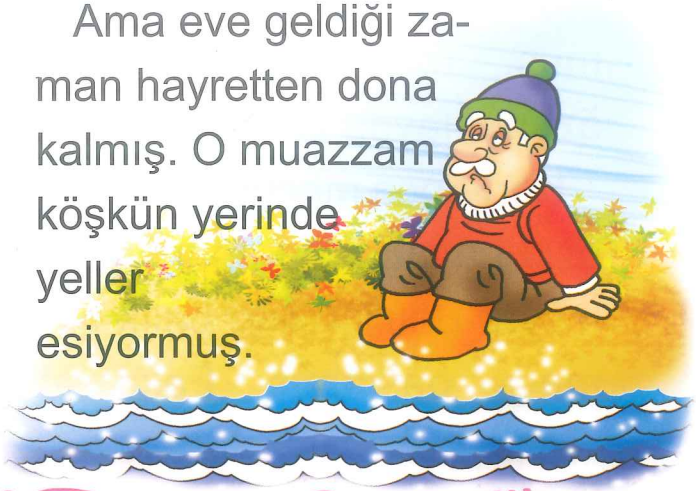

Sâde eski küçük kulübesi ilk haliyle aynı yere kurulmuş, duruyormuş...

İhtiyar balıkçı karısının ölçüsüz ihtirasları yüzünden eline geçen bunca nimetin kaybolduğuna çok çok üzülmüş, üzülmüş ama, bu üzüntü fayda vermemiş.

Karı-koca mecburen tekrar eski hayatlarına dönmüşler. İhtiyar Balıkçı yine balık tutmaya başlamış. Fakat o

uğurlu "Altın Balık'a" bir daha hiçbir yerde rastlayamamış!..

DÜKKÂNCI MESUT BEYİN PÂDİŞAHLIĞI

Eski zamanlarda zengin bir dükkâncı varmış. Adı **Mesut** olan bu zengin adam aynı zamanda çok mesutmuş... Yâni adına gayet uygun bir hayatı varmış. Huzur içinde yaşayıp gidiyormuş. Sağlığından, işlerinden ve çoluk çocuğundan hiçbir

şikâyeti yokmuş...

Mesut Bey'in son derece ahlâklı, genç ve güzel bir karısı ile gayet terbiyeli iki oğlu varmış. Karısının adı **İffet Hanım,** çocuklarının ise **Vedat**'la, **Sedat**'mış... **Vedat** yedi, **Sedat** da dokuz yaşında imiş. Babaları ve annelerinin her sözünü derhal yerine getirir, derslerine de gayet intizamlı olarak çalışırlarmış.

Her sabah bütün âile erkenden kalkarmış... **İffet Hanım**'ın hazırladığı kahvaltıyı hep birlikte yedikten sonra **Mesut Bey** dükkânına, **Sedat** ve **Vedad** da mekteplerine giderlermiş. Evde kalan anneleri onlara temiz ve besleyici yemekler hazırlar, ev işlerini yaparmış.

Akşam, bütün âile bir sofranın başında birleşir annelerinin pişirdikleri lezzetli

yemekleri yerlermiş. Önce ellerini tertemiz yıkar sonra "Bismillah!.."

diyerek çorbalarını kaşıklarlarmış. Yemek bitince de **Mes'ud Bey** duâ okur, karısı ve çocukları "amin!..." derlermiş.

Mesut Bey, dükkânına giderken yolu bir mezarlığın yanından geçiyormuş. Bir gün yine buradan geçerken

bir ses duymuş:

"- Hey arkadaş!.. Senin başına bir felâleket gelecek!..

Gençliğinde mi gelsin, ihtiyarlığında mı?.."

Mesut Bey, etrafına bakmış, fakat hiç kimseyi görememiş. Korkudan titremeye başlamış... Hızlı adımlarla oradan uzaklaşıp dükkânına gitmiş. O gün, duyduğu bu ses hiç aklından çıkmamış... Akşam eve gelince üzüntüsünü karısı ve çocuklarına hiç belli etmek istememiş. İstememiş ama zaman zaman

gözleri bir noktaya takılıyor ve dalgınlaşıyormuş.

Ertesi gün yine aynı yoldan geçerken aynı sesi duymuş. Yine korkup sür'atle oradan uzaklaşmış.

Birkaç gün arka arkaya aynı hâdise tekrarlanınca **Mesut Bey**'in kederi artmış. Keyfi kaçmış. Artık çoluk çocuğu ile eskisi gibi sofraya neş'eli neş'eli oturamıyor-

muş. Bir kenara çekilip derin derin düşünüyormuş. Bu hâlî gören **İffet Hanım**:

"- Efendi sende bir değişiklik var. Ne oldu. Bir şeye mi üzülüyorsun?"

diye sormuş. **Mesut Bey,** bu sual üzerine mezarlıktan geçerken duyduğu sesi anlatmış. Karısı O'nu teselli ederek:

"- Efendi hiç üzülme!.. Al-

lah'a şükür genç ve zengin-sin. Elinden malın gitse genç olduğun için çalışır, yine kazanırsın. Onun için başına bir felaket gelecekse şimdi, yâni gençlikte gelsin. O sese böyle karşılık ver!. Biz şimdiye kadar doğruluktan bir an ayrılmadık. Bu yüzden umarım yüce Allah sonunda bizi yine selâmete çıkarır."

demiş. Karısının bu cevabından son derece memnun

kalan **Mesut Bey**'in can sıkıntısı biraz azalmış.

Sabahleyin her zamanki gibi dükkânına giderken yol kenarındaki mezarlıktan aynı sesi duyunca:

"- Başıma bir felâket, bir belâ gelecekse gençlikte gelsin!.. Belki altından kalkabilirim. İhtiyarlıkta istemem!.. Çünkü tahammül edemem." diye cevap vermiş. Sonra

yine hızlı adımlarla oradan uzaklaşmış.

Fakat dükkânına geldiği zaman, dükkânının alev almış yanmakta olduğunu görmüş... İtfaiyenin bütün gayretlerine rağmen yangın söndürülememiş. Adamcağız bir anda fakir olmuş. Dükkânı gayet büyükmüş. İçi de mal doluymuş. Burada bir çok işçi çalışıyormuş. Fakat yangından hiçbir şey kurtarı-

lamamış.

Mesut Bey;

"- Ne yapalım. Başıma gelecek felâket inşallah bundan ibârettir. Nasıl olsa büyük bir köşküm var. O'nu satar yerine küçük bir ev alırım. Artan parayı da sermaye yaparak çoluk çocuğumu geçindiririm. Allah onlara sağlık versin!.."

diye düşünmüş. Akşam eve gelince karısı ve çocuklarıyle de böyle konuşmuş. Onlar da fazla üzülmemişler.

Fakat o gece bütün ev halkı büyük bir gürültüyle yataklarından fırlamışlar. Ne olduğunu anlamak için pencereye koşunca boğucu bir duman ve alevlerle karşılaşmışlar... Meğer gece yarısı, komşu evlerden birinde çıkan yangın söndürüleme-

yip kısa zamanda etrafa yayılmış. Uyandıkları zaman onların evleri de tutuşmuş bulunuyormuş. Gecelik kıyafetleriyle sokağa fırlayarak canlarını zor kurtarabilmişler. İtfâiye ve bütün mahalle halkının çalışmalarına rağmen hiçbir şey kurtarılamamış. Bu suretle son ümitleri olan köşkleri de yanıp, gecelik kıyafetleriyle sokakta kalınca çok üzülmüşler.

Komşularından biri hallerine acıyarak onları evlerine almış. Fakat bu komşunun hali vakti de o kadar iyi değilmiş. Onlara eski elbiselerle ufacık bir oda verebilmiş.

Birkaç gün orada misâfir kaldıktan sonra fâkir bir komşularına yük olmanın doğru olmayacağını düşünmüşler. Bu yüzden **Mesut Bey,** karısına:

"- Karıcığım!. Burada daha fazla kalarak bu komşuya yük olmak doğru değil!"

demiş. Karısı;

"- Ne yapmak istiyorsun!.. Sen ne karar verirsen ben râzıyım. Başına gelecek felâketi gençlikte istemeni sana ben söylemiştim."

demiş. Karı-koca önce kederli kederli bakışmışlar. Fakat az sonra **Mesut Bey,**

kendini toparlıyarak:

"- Üzülmeyin!. Ben henüz oldukça gencim. Ne iş bulsam çalışır size bakarım. Fakat bu şehirden ayrılmalıyız. Çünkü eski zengin arkadaşlarımdan utanırım. Onların beni fâkir ve muhtaç görmeleri gururuma dokunur. Onun için bizi kimsenin tanımadığı başka bir şehre gidelim!.." demiş. **İffet Hanım** bu teklifi hemen

kabul etmiş.

Derhal yola çıkarak bu şehirden ayrılmışlar. Gide gide deniz kenarında bir şehre varmışlar. Burada şehrin haricindeki sahil kumları üzerinde bulabildikleri basit malzemelerle küçük bir kulübe yapmışlar.

Mesut Bey, sakalık etmeye başlamış. Önceleri suyu sırtında taşıyıp mahalle

aralarında satıyormuş. Sonra yavaş yavaş biraz para biriktirerek ihtiyar bir eşek satın almış... Oğulları

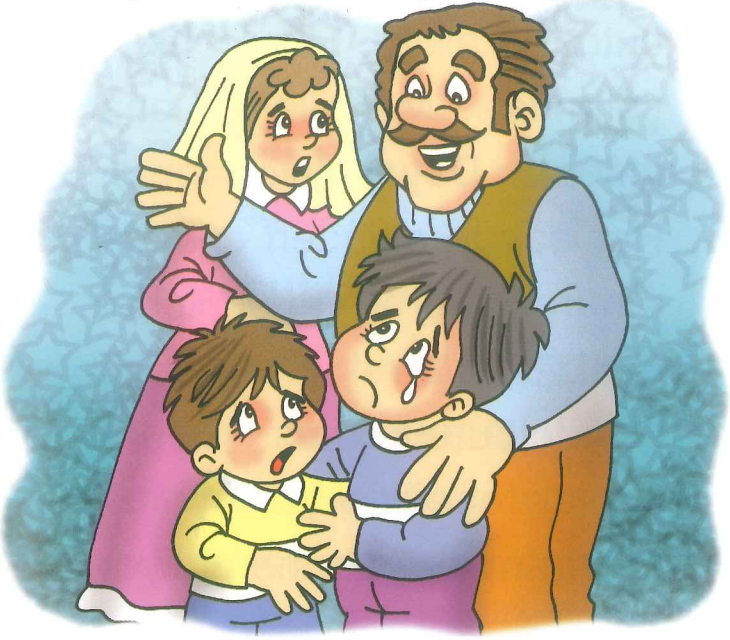

Vedat'la, **Sedat** da O'na yardım ediyorlarmış. Ne yazık ki, artık mektebe gidemiyorlarmış. **Mesut Bey** vücutça artık bir hayli çökmüş... Mahalleliler ona **"Mesut Dayı"** diyorlarmış. Her sabah evinden çıkıyor, pınara giderek tenekelerini temiz ve berrak pınar suyu ile dolduruyormuş. Sonra bunları eşeğine yüklüyerek şehrin mahallelerine gidiyor

ve:

"-Saka!.. Saka!.."

diye bağırıyormuş. Suyu bitenler evlerinin pencerelerinden ya;

"- Saka!.."

veyahut da,

"- **Mesut Dayı!..**"

diye seslenerek çağırıyor ve su alıyorlarmış. Bazı bekâr erkekler de kirli çamaşırlarını yıkamak için ona ve-

riyorlarmış. O da bunları eve getirerek karısına yıkattırıp geri getiriyor ve böylece de biraz daha para kazanıyormuş. Kimse onların eski durumlarını bilmediği halde, çok dürüst, çalışkan ve görgülü tavırlarından dolayı onlara herkes saygı duymaktaymış.

Bir gün yine **Mesut Dayı** her zamanki gibi su satmak için eşeğiyle şehre gitmiş. O

gün **Mesut Dayı**'nın kulübesinin yakınlarına büyük bir çadır kurulmuş. Meğer o şehre büyük bir kervan gelişmiş. Kervanın adamları gittikleri şehre çadır kurar, mallarını satana kadar orada kalır sonra da kalkıp giderlermiş. **Mesut Dayı**'nın kulübesinin yanına kurulan büyük çadır da böyle bir kervan çadırı imiş. Kervancıbaşı adamlarından birini çağırıp

günlerdir yolculuk ettikleri için birikmiş olan kirli çamaşırlarını vererek:

"- Şunları al da bir çamaşırcı bulup yıkat!.."

demiş. Adam kirli çamaşırları bir bohça yapıp eline almış ve çamaşırcı bulmak için şehre yollanmış. Tam çadırından biraz ayrıldığı sırada **Mesut Dayı**'nın kulübesini görmüş.

"- Belki bu kulübede oturan fâkîr âile bu çamaşırları yıkar!."

diye düşünerek kapıyı çalmış. **Mesut Dayı**'nın karısı **İffet Hanım** kapıyı açmış. Gelen yabancının maksadını anlayınca elinden bohçayı alıp öğleden sonra gelip almasını söylemiş.

O gün güneşli bir günmüş. **İffet Hanım** çamaşırları ter-

temiz yıkayarak güneşe asmış. Birkaç saat içinde hepsi de güzelce kurumuş. Adam bunları almaya geldiği zaman çoktan kurumuş bulunuyorlarmış.

Kervancıbaşı, çamaşırların geri geldiği zaman bohçayı açınca onların son derece temiz yıkandığını görerek hayrette kalmış. Küçük bir kulübede yaşayan fakir bir

ailenin nasıl olup da bu kadar temiz ve görgülü olabildiğine akıl erdirememiş. Bu çamaşırcı kadını görmek arzusuna kapılmış. Yakında oturduğunu öğrenince derhal atını sürerek kulübenin önüne gelmiş.

Bu sırada kapının önünde oynamakta olan **Vedat**'ın elindeki ekmeği başıboş bir köpeğin kapıp kaçması yüzünden **İffet Hanım** köpeği

kovalamak için kapıya koşmuşmuş... Kervancıbaşı O'nu görünce derin bir aşkla sarsılmış. İrâdesine hâkim olamıyarak kadını kaptığı gibi atına atıp, atını da mahmuzlamış. Bağırıp çağırmaması için kadının ağzını tutuyormuş. Fakat tutmasa bile ortalıkta kimsecikler yokmuş. Kervancıbaşı'nın adamlarından başka kumlukta in-cin yokmuş...

Kervancıbaşı attan inmeden adamlarına emretmiş:

"- Derhal çadırları toplayın ve malları hayvanlara yükleyin!. Bu şehirden gideceğiz. Ben gidiyorum. Siz de arkamdan yetişin!.."

Sonra da atını teptirerek gözden kaybolmuş. Biraz sonra da kervanın diğer adamları hayvanlarıyle birlikte yola girip efendilerinin

arkasından uzaklaşmışlar.

Vedat'la, **Sedat** annelerinin arkasından feryad etmiş ve bu yabancı atlının arkasından koşmuşlarsa da bir müddet koştuktan sonra bunun faydasız olduğunu görerek geri dönmüşler..

Akşam olup da saka **Mesut Dayı** kulübesine dönünce **Vedat**'la, **Sedat**'ı kapının önünde ağlar vaziyette

bulmuş. Sebebini sorunca acı gerçeği öğrenmiş. Aklı başından gidip âdeta çılgına dönmüş:

"- Ey Allahım!.. Benim ne günâhım vardı ki, bunca felâketten sonra bir de bu başıma geldi. Şimdi ben ne yapacağım?"

diye söylenmiş. Sonra çocuklarına sarılıp hep birlikte ağlamaya başlamışlar. Ağla-

dıkça, çocuklar daha ziyade ağlıyor, sıcak göz yaşlarını boşaltıyorlarmış.

Mesut Dayı, bir anda akıl ve irâdesini kullanmanın lüzumunu kavramış. Çocuklarına sahip olup onları büyütüp yetiştirmeye mecbur olduğunu düşünmüş. **Vedat'**la, **Sedat'**ın kendisinden başka hiç kimseleri kalmadığını hesab etmiş. Kendisini birşeyler yapmağa

mecbur hissetmiş.

Eski püskü eşyalarını eşe-

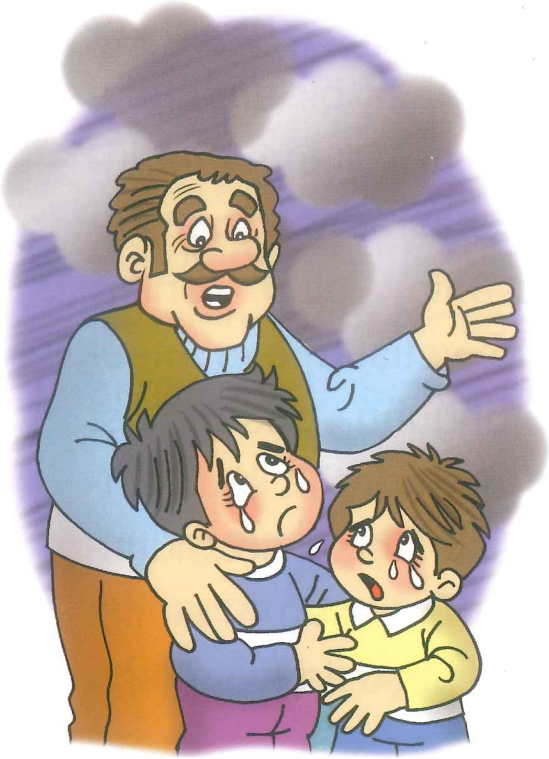

ğine yükleyerek çocuklarını yanına alıp yola girmiş. Civar şehirleri dolaşarak belki karısını bulabileceği ümidine kapılmış.

Gide gide yolları bir nehre gelmiş. Bakmış çocukların bu nehirden geçmesine imkân yok. Sular oldukça kabarık. Bunları sırtında birer birer karşıya geçirmeyi düşünmüş. Çünkü görünürlerde köprü gibi bir şey

yokmuş. Önce **Vedat**'ı sırtına alıp nehirden karşıya geçirip bırakmış. Sonra geri gelerek **Sedat**'ı da aynı şekilde karşı tarafa geçirmek istemiş.

Tam nehri geçip **Sedat**'ın yanına geleceği sırada bakmış ki **Sedat** elindeki bir sopayı nehre düşürdüğünden almaya çalışıyormuş. Bu esnada çocuğun feryad ederek nehre yuvarlandığını ve

sular tarafından sürüklenmeye başlandığını görmüş. Derhal ona doğru seğirtmişse de yetişmesi mümkün olmamış. Çocuk çırpına çırpına nehrin azgın sularında bata çıka

sürükleniyormuş. Arkasından faydasız feryadlarla nehrin kenarında bir müddet aşağı doğru koşmuş. Bakmış yapacak bir şey yok... Çocuk nehrin azgın sularında uzaklaşıp gözden kaybolmuş... Karşı sahildeki **Vedat**'ı hatırlayıp geri dönmüş. Ağlıya ağlıya **Vedat**'ın yanına gitmek için nehri geçerken bir de ne görsün O'nu da bir arslan belinden kavra-

yıp ağzına alarak kaçıyormuş. Hayatta kalan yegâne oğlunun da kolları, bacakları sarkar vaziyette bir arslanın ağzında gitmekte olduğunu görünce bütün vücudu titremiş. Az kalsın nehrin ortasında düşüp bayılacakmış... Fenâlık geçirmiş. Nehri geçip, kenarda arslan gözden kaybolunca ya kadar feryâd etmiş... Fakat ne fayda...

Bir müddet nehrin kenarında yarı baygın bir vaziyette oturmuş. Saçını başını yolmuş...

"- Bunların hepsi kader yânî alın yazısıdır. Çâresiz, sabretmeliyim. Allahtan gelen her musibete sabredersen herhalde hakkımda daha hayırlı olur..."

diye düşünmüş... Kalkıp nehrin sularını avuçlayıp, ağ-

lamaktan kan çanağına dönen gözleri ve yüzünü yıkamış... Sonra kalkıp nereye gideceğini bilmeden ağır ağır patika bir yoldan ilerlemeye başlamış...

Böylece birkaç saat yol almış... Hangi yöne gittiğini, niçin gittiğini dahi bilmiyormuş. Bu sırada uzaktan bir çok atlının gelmekte olduğunu görmüş. Bu atlıların ona bir hayli yaklaştığı sırada, nereden geldiği belli olmayan bir kuş gelip başına konmuş. Mecalsiz mecalsiz kolunu kaldırıp kuşu kovmuşsa da, kuş biraz havalandıktan sonra yine gelip

O'nun başına konmuş. Tekrar kovmuş fakat kuş yine başına konmuş... O'nu def'etmek için ne kadar uğraşmışsa da kuş her def'asında gelip başına konuyormuş.

Bu sırada atlılar da yanına gelmişler. Başındaki kuşu görünce:

"- Hay miskin!.. Kona kona senin başına mı kondu?"

diye söylenmişler. **Mesut Dayı** bu sözlerden bir şey anlamamış. Atlılar kuşu alıp sür'atle uzaklaşmışlar.

Mesut Dayı yarım saat daha yol aldıktan sonra aynı kuş nereden gelmişse yine gelip başına konmuş. Her ne kadar onu uzaklaştırmaya çalışmışsa da yine muvaffak olamamış. Tepenin arkasından aynı atlılar yetişip yine

kuşu almış ve söylenmişler:

"- Allah, Allah!. Yine mi bu miskin herifin başına kondu?"

Sonra adamı bir temiz döv-

müşler... Çünkü **Mesut Dayı** başına gelen felâketlerden dolayı gayet bitik vaziyetteymiş. Günlerdir uyku uyumamış, yemek yememiş ve traş dahî olmamışmış. Üstü başı da pek hırpanî imiş... Yüzüne bakılacak hali yokmuş... Onun için atlılar, "Miskin Herif!.." diye O'nunla alay etmişler. Fakat o, hiç aldırmamış... Bunca felâketten sonra zaten gözü etrafı

görmüyormuş...

Atlılar yine kuşu alıp uzaklaşmışlar... **Mesut Dayı** da yine bir yarım saat daha yol almış aynı kuş bir kere daha peydahlanıp başına konmuş... Adamcağız bu hale hayret ederken tekrar atlılar yetişmiş ve:

"-Eh çâre yok... Sen bizim pâdişahımız olacaksın! Dev-

let kuşu üç keresinde de senin başına kondu!."

demişler. **Mesut Dayı,** her şeyini kaybetmiş, en sevgili evlâtları ve karısından mahrum kalmış olmanın ıstırabıyla:

"- Bırakın beni!.. Ben Pâdişah falan olmam. Alay etmeyin benimle.." dediyse de dinletememiş. Meğer o ülkenin bir âdeti varmış. Padi-

şahları ölünce bir kuş uçurur-larmış. O kuş kimin başına konarsa o'nu pâdişah yapar-larmış...

Atlılar adamcağızın itiraz-larını dinlemeyip o'nu bir ata bindirmişler ve şehre getir-mişler. Halk toplanmış yeni Padişahı görmek istiyormuş. Hemen **Mesut Dayı**'nın elbi-selerini değiştirmişler. Sonra da tıraş edip gayet süslü el-biseler giydirmiş ve merâ-

simle tahta oturtmuşlar. **Mesut Dayı** bu defa da Padişah olmuş...

*

Yeni Padişah, ülkeyi gayet üstün bir adaletle idâre etmeye koyulmuş.. Herkes ondan gayet memnunmuş... Böylece tam oniki yıl geçmiş...

Birgün o ülkeye büyük bir ticaret kervanı gelmiş. Çadır-

larını kurup mallarını pazarlamaya başlamış. Kervancıbaşı en kıymetli mallarını alarak padişahın huzuruna çıkmış. Padişah Onun getirdiği mallardan ve kendisinden çok memnun kalmış.. Bir karşılık olmak üzere o da onu yemeğe dâvet etmiş. Kervancıbaşının şerefine büyük bir ziyafet tertiplemiş.

Yemekler yendikten sonra biraz sohbet edilmiş. Ker-

vancıbaşının sohbetinden son derece hoşlanan Padişah o'na sormuş:

"- Satranç oynamasını bilir misiniz?"

O'da:

"- Evet..."

demiş. Bunun üzerine karşılıklı oturup satranç oynamaya başlamışlar. Oyun bu ya... daldıkça dalmışlar... Vakit bir hayli ilerlemiş, orta-

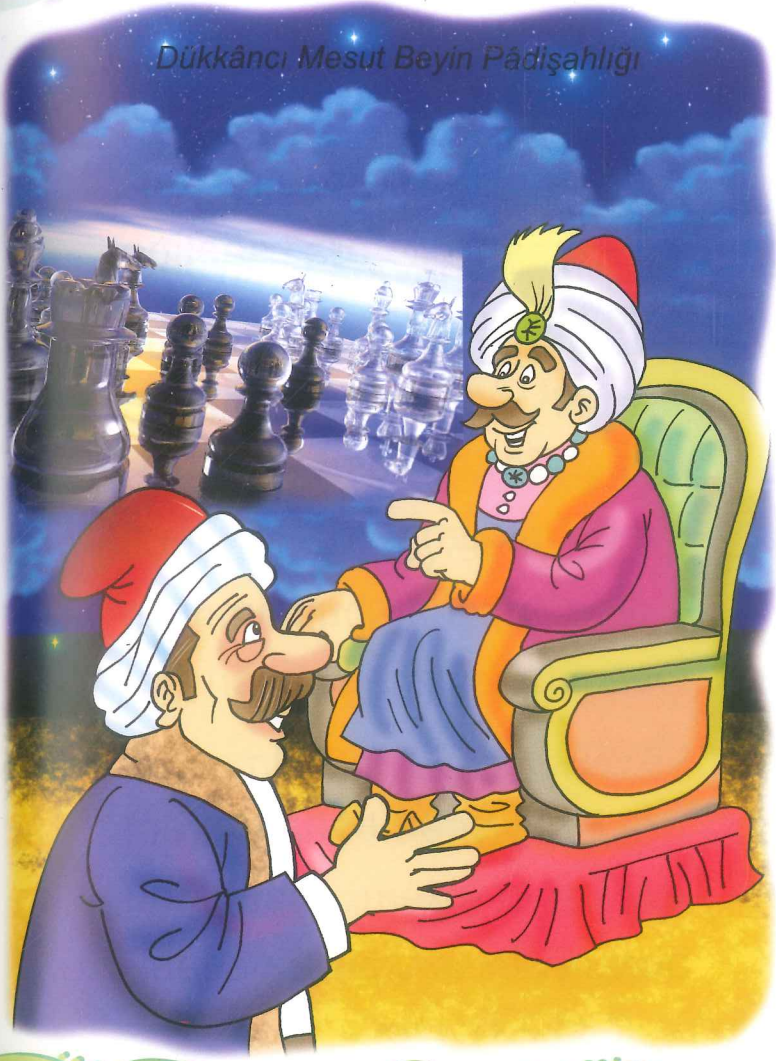

lık kararmaya başlamış. Kervancıbaşı bir ara saatine baktıktan sonra:

"- Oo!.. Vakit bir hayli ilerlemiş... Bana müsaade etseniz de gitsem..."

diye ricada bulunmuş... Oyunun zevkine kapılan Padişah:

"- Hele biraz daha devam edelim... Hem seni bu akşam burada misafir edebi-

liriz!"

deyince kervancıbaşı özür dilemiş... Çadıra dönmediği takdirde karısının korkabileceğini, yalnız kalmaya alışık olmadığını söylemiş... Bu cevabı alan Padişah:

"- Siz merak etmeyiniz dostum!.. Ben şimdi iki asker gönderir çadırınızın kapısında nöbet tuttururum. Karınızın emniyetini sağlarım.."

demiş... Kervancıbaşı buna pek râzı olmak istememiş ama karşısındakinin bir Padişah olduğunu düşünerek itiraz etmekten korkmuş... "Peki" der gibi başını sallamış...

Padişah hemen ellerini birbirine çarpmış... Gelen hizmetçiye emrini bildirmiş...

"- Derhal kervancı başının çadırına iki güvenilir asker

gönderin... Orada sabaha kadar nöbet tutsunlar. Çadırdaki hanımını da görerek Beyinin bu gece sarayda kalacağı için gelemeyeceğini, merak etmemesini söyleyin!.."

demiş... Yine oyuna dalmışlar...

*

Meğerse bu kervancıbaşı on iki sene evvel Padişahın

sakalık ettiği zaman O'nun karısı **İffet Hanım**'ı çalan kimseymiş... Kadıncağız on iki yıldan beri başına gelen felâkete ağlar kervancıbaşıyı yanına yaklaştırmazmış... Kervancıbaşı aradan geçen bunca zamana rağmen o'na henüz elini bile süreme-miş... Fakat onu çok sevdiği için bu hâle katlanır ve:

"- Belki birgün fikrini değiş-tirir... Eski kocası ve çocuk-

larını unutur da benimle evlenir!.."

diye ümitle beklermiş... O

gece saraydan bir adam gelerek kervancıbaşının sarayda kaldığından gelemeyeceğini ve korkmamasını söyleyince içinden âdeta sevinmiş...

"- Bir gece rahat uyku uyuyacağım."

diye düşünmüş... Zaten kapıda da bir çift nöbetçi olduğunu öğrenince erkenden yatağına yatmış... Fakat ha-

tırına eski günler gelmiş... Kocası ve çocuklarını düşünmüş... Uykusu kaçmış... Kalkıp oturmuş... Bu sırada dışardan bir takım sesler geliyormuş... Kulak kabartıp dinlemeye başlamış... Bu sesler kapıdaki nöbetçi erlerin konuşmasıymış...

Askerin biri diğerine diyormuş ki:

"**Vedat!..** Neredeyse uyku-

muz gelecek... Sabah olmasına da daha epey var... Uykuyu defetmek için birbirimize bir şeyler anlatalım... Hiç başından alâka çekici bir şey geçmedi mi? Anlat..."

Diğeri de

"- **Sedat!..** Ben başımdan geçenleri anlatmasam daha iyi olur. Çünkü sonra çok üzülürsün. Benim başımdan

geçenler çok acıklı şeylerdir...

demiş. Çadırdan bu konuşmaları duyan **İffet Hanım** çok heyecanlanmış... Çünkü bu sohbet eden askerlerin adları, kendisinin artık kaybettiği çocuklarının adlarının aynısıymış... Bu yüzden daha dikkatle nöbetçilerin konuşmalarını dinlemeye koyulmuş... Onlardan biri başından geçenleri şöyle

anlatmış:

"- Ben iki çocuklu bir ana babanın en küçük oğluydum. Şimdi pek hatırlayamıyorum ama ben küçükken babam çok zenginmiş. Sonra dükkânımız ve evimiz yanmış... Bir günde zenginken fâkir oluvermişiz... Sonra bulunduğumuz şehirden ayrıldık... Başka bir şehre gelip yerleştik orada babam sakalık, annem de çamaşırcılık yap-

maya başladı... Yeniden bir

yuva kurmuştuk...

Bir gün bir atlı kulübemizin önüne geldi. Annemi kapıp atına atıp kaçtı kardeşimle ben bu atlının arkasından ağlayarak bir hayli koştuk... Fakat faydasızdı... Atlı sür'atle gözden kaybolmuştu... kardeşimin de adı senin gibi **Sedat**'dı..."

diyerek başından geçenleri anlatıyormuş... Hikâyesinin

bu noktasına gelince diğer nöbetçi **Sedat,** O'nun kardeşi olduğunu anlayarak heyecanlanmış... Ama hikâyenin sonunu öğrenmek için:

"Ee... Sonra, sonra!... Anlat, anlat!..."

demiş... Gerçekten çadırdaki **İffet Hanım** da bir şeyler hissetmeye ve heyecanlanmaya başlamış-

mış... Nöbetçi başından geçenleri anlatmaya devam etmiş:

"- Sonra"

demiş:

"Babam gelince ona durumu anlattık. Çok üzüldü. Kendini yerden yere attı. Saçını başını yoldu. Fakat ne çâre... Elden gelen bir şey yoktu... Sonra babam bizi alıp yola çıktı... Nereye gide-

ceğimizi bilmiyorduk... Belki anneme bir yerde rastlarız diye şehir şehir dolaşmaya karar vermiştik. Gide gide yolumuz bir nehre varmıştı. Kardeşimle benim bu nehri geçmemize imkân yoktu. Babam bizi birer birer sırtında geçirmeye karar vermişti. Önce beni karşıya geçirdi. Sonra kardeşimi alıp gelmeye gitti. Bu sırada bir arslan gelip beni belimden

kaptı ve ormana doğru yollandı. Bayılmışım... Sonra ne oldu hatırlamıyorum... Gözlerimi açtığım zaman kendimi yabancı bir evde, tanımadığım kimseler arasında buldum. Onların bana anlattıklarına göre arslan beni ormana doğru götürürken silâhlı avcılar görmüşler... Ateş edip hayvanı öldürmüşler. Ben bayılmışım. Beni alıp evlerine götür-

müşler... Doktor getirip yaralarımı iyileştirmişler. Sonra da evlât edindiler. Büyütüp yetiştirerek askere gönderdiler..."

diyerek hikâyesini bitirince diğer nöbetçi dayanamayıp onun boynuna sarılıp ağlayarak:

"- Kardeşim!.. İşte o senin **Sedat** adındaki ağabeyin benim!..."

demiş... İki kardeş sarmaş dolaş olup ağlaşmışlar... Sonra **Vedat** ağabeysine:

"Ee... şimdi sen anlat bakalım, nehrin kenarında kaldıktan sonra ne oldu..."

demiş. Şimdi **Sedat** anlatmaya başlamış...

"- Babam seni nehrin karşısında bırakıp da beni almaya gelirken ben de nehre düştüm. Azgın sulara bata çıka sürükleniyordum. Za-

vallı babacığım arkamdan feryadı bastıysa da faydasızdı. Sular beni nehre düştüğüm yere gayet yakın olan bir değirmenin deliğine götürüp tıkadı. Değirmenci suyun kesilip taşlarının dönmediğini görünce merakla oluğa koştu. Beni orada bir hayli su yutmuş ve baygın vaziyette bulup derhal kucaklayıp değirmendeki odasına getirdi. Kendime geldikten sonra

onunla birlikte babamı nehir boyunda bir hayli aradık. Fakat bulamadık. Bunun

üzerine beni evlâd edindi. Çünkü bu iyi kalbli değirmencinin hiç evlâdı yoktu."

diyerek hikâyesini bitirince çadırda bütün bu anlatılanları heyecanla dinleyen **İffet Hanım** artık dayanamamış.

Dışarı çıkarak kendisini evlâtlarına tanıtmış. O da başından geçenleri anlatmış. Hep birlikte sevinç göz yaşları dökerek tekrar kavuştuklarından dolayı Allaha hamd etmişler...

İffet Hanım bir müddet evlâtlarını bağrına bastıktan sonra onları çadıra almış. Güzel bir kahvaltı hazırlayarak hep birlikte sofraya oturmuşlar...

Bu sırada sabah olmuş... Kervancıbaşı da saraydan çıkıp çadırına gelmiş... Daha içeri girmeden içerden bir takım erkek sesleri duymuş... Bir aralıktan içeriyi gözetleyince aklı başından gitmiş...

"- Vay hınzır karı vay!.. On iki yıldır elimi üzerine sürmediğim halde, şimdi iki yabancı erkekle oturmuş keyifli keyifli kahvaltı ediyor... Ben şimdi onlara gösteririm!.."

diyerek tekrar saraya dönmüş.. Padişaha durumu anlatmış... Padişah da en güvendiği muhafızlar içinden seçilmiş olan bu iki nöbetçinin böyle bir hareketi yapmaya cesaret edebileceklerine akıl

erdirememiş... Durumu gidip görmeyi arzu etmiş... Etrafına birkaç kişi daha alarak Kervancıbaşının çadırına gitmişler. Durumun kervancıbaşının aynen söylediği gibi olduğunu görünce öfkelenen Padişah:

"- Cellat!.."

diye bağırmış... Fakat **Vedat'**la, **Sedat** ileri atılıp:

"- Padişahım!.. Bizi öldürün!.. Fakat bir kere dinleyin... Bu kadın bizim yabancımız

değil, öz anamızdır!..."

demişler. Padişah buna hayret etmiş ve:

"- Nasıl olabilir?"

diye sormuş. Bunun üzerine **Vedat, Sedat** ve **İffet Hanım** başlarından geçen maceraları birer birer anlatmışlar. Bu hikâyeleri dinleyen Padişah fenalık geçirmiş... Düşüp bayılmış... Etrafındakiler padişahlarının niçin bayıldığını anlayamayıp hayret

içinde kalmışlar. Derhal yüzüne soğuk su vurup ayıltmışlar. Padişah ayılır ayılmaz etrafında kendisine hayretle bakan adamlara başından geçenleri bir bir anlatmış. Baba, ana ve evlâtlar birbirine sarılıp ağlaşmışlar... Tekrar birleştiklerinden dolayı Allah'a hamd etmişler.

Padişah; cellâda kervancıbaşıyı göstererek:

"-Vur şu herifin başını!.."

demiş. Bu sözü işiten kervancıbaşı düşüp bayılmış. Ona acıyan **İffet Hanım:**

"- Padişahım, ona kıyma!. Bana karşı hiçbir kötü hareketi olmadı. Ben o'nun elinde esir gibiydim. İsteseydi bana her şeyi yapabilirdi... Fakat çok iyi davrandı..."

demiş Sonra ilâve etmiş:

"-Mümkünse o'nu uzak bir vilâyete vali tayin ediniz!."

Padişah bunu da kabul ederek Kervancıbaşıya hayatını bağışlamış. Sonra da o'nu uzak bir vilâyete vali tayin etmiş...

Baba, ana ve oğulları hep birlikte saraya dönmüşler. Buluşmalarını kutlamak için ülkelerinde kırk gün kırk gece şenlik yapılmış... Tekrar eski saadetlerini elde edip huzur içinde yaşamaya koyulmuşlar.

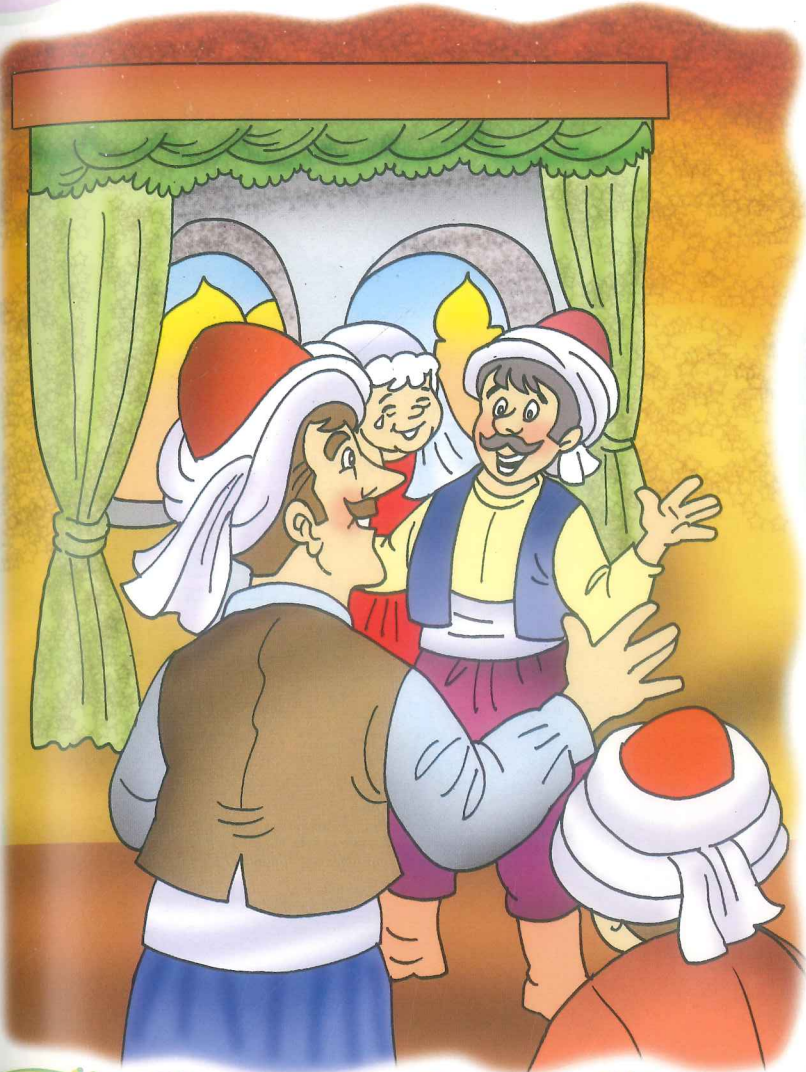

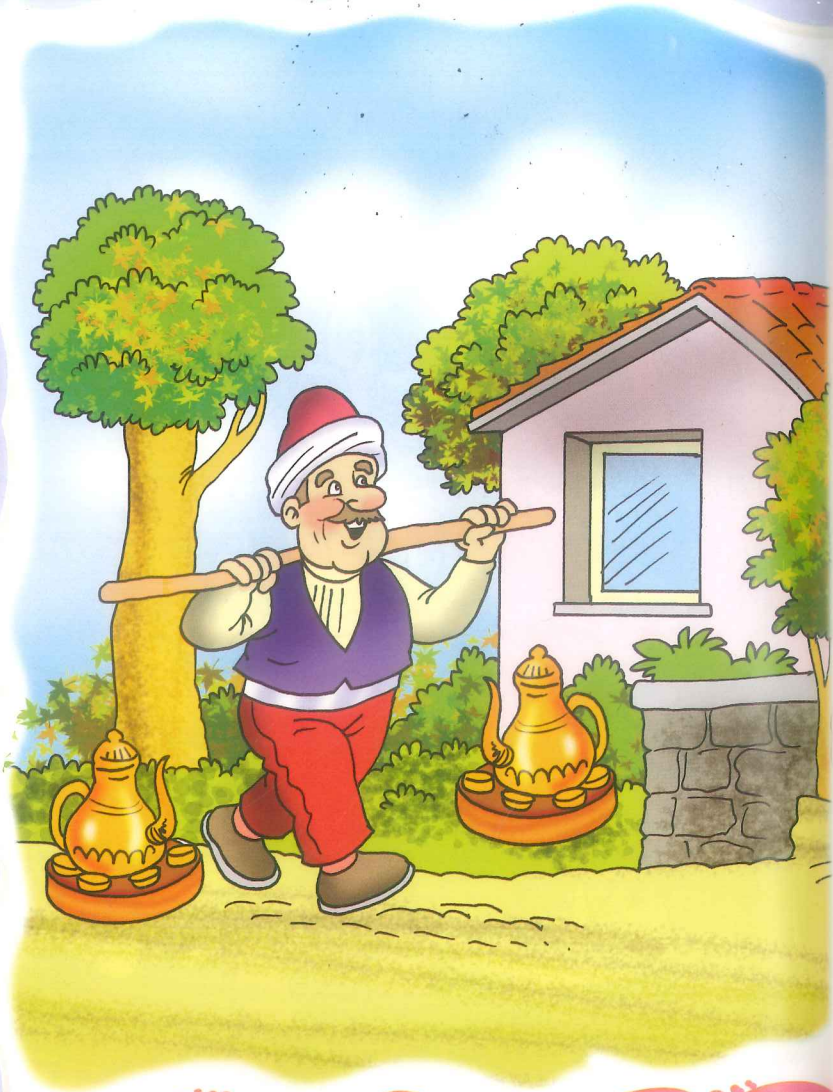

DOĞRULUĞUN MÜKÂFÂTI

İstanbul'un fakir mahallelerinden birinde çok eskiden ihtiyar bir sahlepçi varmış. Adı **Kâmil** imiş... Mahallenin çocukları o'na **"Kâmil Dayı"** derlermiş... **Seher Hanım** adında bir karısıyla **Nermin** adında bir kızı varmış. Hepsi birlikte iki odalı küçücük

ahşap bir evde oturur, fakirliklerine rağmen huzur içinde yaşarlarmış. Çünkü her üçü de son derece temiz, kanaatkâr ve iyi kalbli insanlarmış...

Kâmil Dayı yaz kış demeden her sabah erkenden kalkar, abdestini alır, mahallenin mescidine gidermiş... O, sabah namazını kılıp gelinceye kadar karısı **Seher Hanım** da sütleri kaynatır,

sahlebi hazırlarmış. Sonra da sarı pirinçten yapılmış güğümlerin içini dışını iyice ovarak yıkar ve parlatırmış...

Kâmil Dayı namazdan gelince hazırlanan sahlep bu güğümlere doldurulurmuş. Sonra bunları omuzluğunun iki tarafındaki çengellere asan ihtiyar sahlepçi, omuzuna alıp gidermiş. Güğümlerin birinin altına bağlanmış olan küçük bir kömür man-

gal, sahlebi dâima sıcak tutuyormuş.

Akşama kadar çarşı Pazar sahlep güğümleri omuzunda dolaşır, bazen de bir köşe başında durarak gelip geçenlere sıcak sahlep satarmış. Akşam olunca kazandığı paralarla yiyecekler alır evine dönermiş. İhtiyar sahlepçinin karısı ve güzel kızı, gayet tok gözlülermiş. Eve ne getirse son

derece memnun olurlar ve teşekkür ederlermiş. Kimsenin Varlık ve zenginliğine imrenmezlermiş.

Bir gün yine ihtiyar sahlepçi parıltılı güğümlerini omuzlayıp sokağa çıkmış. Mevsim yazmış. **Seher Hanım**'la güzel kızı **Nermin, Kâmil Dayı**'yı, hayırlı kazançlar temenni ederek uğurladıktan sonra avlunun taşlarını yıkamaya koyul-

muşlarmış. **Nermin** bahçedeki kuyudan çıkrıkla su çekip, annesine taşıyor o da süpürgeyle ovarak taşları parlatıyormuş... Vakit öğleye yaklaşmış hava da iyice ısınmışmış... Birden sokak kapıları çalınmaya başlamış.

Nermin koşarak kapıyı açınca yaşlıca, gayet güzel giyimli, üzeri ziynet eşyalarıyle süslü bir hanım içeri girerken:

"- Kızım!. Allah rızası için bir bardak su verin de içeyim. Sıcaktan bunaldım."

demiş. **Nermin** hemen eski fakat temiz bir sandalye getirerek:

"- Teyzeciğim hele şuna bir oturun. Biraz teriniz kurusun. Suyunuzu şimdi getiririm."

deyip kuyunun başına gitmiş.. Çıkrığı kuyuya daldırarak çektiği soğuk ve berrak

sudan bir bardağı doldurarak misâfir kadına uzatmış:

"- Buyrunuz efendim!.."

Kadın suyu alırken, **Nermin**'in genç kızlık iffetiyle nurlu temiz ve güzel yüzü bâdemi elâ gözleriyle uzun kirpikleri dikkatini çekmiş. Bu kızın emsalsiz derecede güzel ve iffetli olduğunu farketmiş. Esasen oğluna bir kız bakmaktan dönüyor-

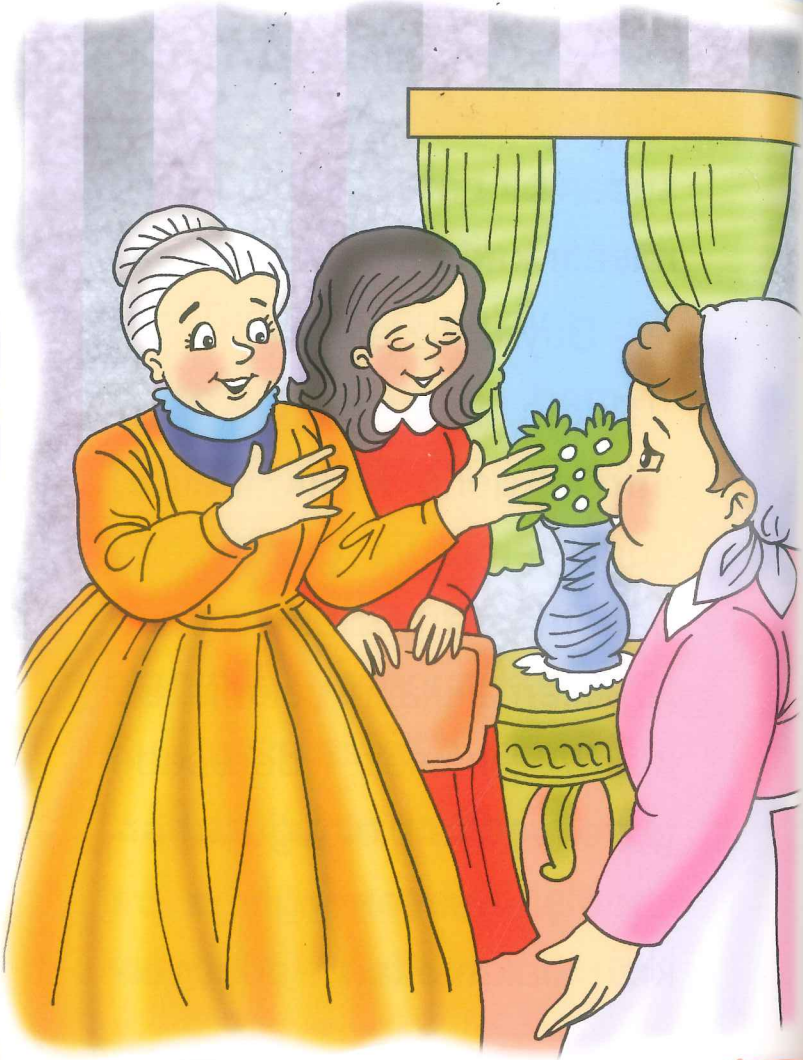

muş... Aylardan beri aradığı halde bir türlü istediği güzellikte bir kız bulamamışmış. Zengin değil, ahlâklı ve güzel bir kız arıyormuş... **Nermin**'in terbiyesi ve güzelliği o'nu adeta büyülemiş... İçinden:

"- Acaba oğlum için bu kızı seçsem nasıl olur?"

diye düşünmüş. **Nermin** ve annesiyle biraz dereden

tepeden konuştuktan sonra onlara iyice kanı ısınmış. Allahın emriyle **Nermin**'i oğluna istemeye karar vermiş:

"- Ben Vezir **Rüstem Paşa**'nın hanımıyım. Kızınızı Allah'ın emriyle oğluma almak istiyorum."

demiş. **Nermin** de, annesi de bu umulmadık teklif karşısında çok şaşırmışlar. Önce ne söyleyeceklerini bileme-

mişler. Çünkü bu fakir halleriyle bir vezirin oğluna kendilerini denk görmek akıllarının köşesinden bile geçmezmiş.. Bir müddet tereddütten sonra **Seher Hanım:**

"-Eh... ne diyelim. Kısmetse olur..."

diyebilmiş. Sonra da:

"- Tabiî babası bilir... O'na sormak lâzım."

demiş. Bu cevabı alan mi-

safir hanım çantasından bir kutu çıkarıp **Seher Hanım**'a uzatmış ve:

"- Pekâlâ!.. Şimdilik şunu kabul buyurun da akşama babasına söylersiniz. Ben yarın yine geleceğim. Babası bu teklifimizi kabul ederse hemen nişan merâsimi yaparız."

demiş. **Seher Hanım** kutuyu almamak istemişse de,

kadın ısrar etmiş ve:

"^- Allahaısmarladık!"

deyip çıkıp gitmiş. O gittikten sonra ana kız kutuyu açınca ne görsünler, içinde ömürlerinde görmedikleri gayet kıymetli bir pırlanta yüzük yokmuymuş... Heyecanla ihtiyar sahlepçiyi beklemeye koyulmuşlar.

Akşam olup da ihtiyar sahlepçi yorgun argın eve dö-

nünce, karısı ve kızı o'nu daha sokak kapısından karşılayarak olup bitenleri anlatmışlar. Adamcağız çok sevinmiş... O akşam yatsı namazından sonra uzun uzun duâ etmiş. Allah'ına hamd ederek:

"- Ey Allahım!.. İnşallah şu masum kızımın vesilesiyle beni, akşama kadar bir dilim ekmek parası için yorgun argın dolaşmaktan kurtarır-

sın!..Refâha kavuşturursun!..."

diye yalvarmış...

Ferdası gün sabah namazından sonra daha sahlepçi **Kâmil Dayı** evden çıkmadan Vezirin konağından bir adam gelmiş. Kendisine yapılan teklifi kabul edip etmediğini öğrenmek için gönderdiklerini söylemiş. İhtiyar sahlepçi kabul ettiğini bildirince, adam

alelacele vezirin konağına dönüp haberi ulaştırmış.

Birkaç gün içinde terziler gönderip **Nermin**'in ölçülerini alıp üzerine göre gayet kıymetli elbiseler diktirmişler. Aynı şekilde **Seher Hanım** ve **Kâmil Dayı**'ya da çok kıymetli elbiseler yaptırmışlar. Ayrıca **Nermin**'e de inci, elmas, pırlanta yüzük, kolye ve bilezikler takarak büyük bir merâsimle oğullarına niş-

anlamışlar.

Mahallede bütün fâkir komşular **Nermin**'i tebrike koşmuşlar. Herkes o'nun bu talihine son derece memnun olmuş. Komşularından sadece **Fatma Molla** ile **Hasibe Kadın** tebrike gelmemiş. Çünkü bunlar o vezirin konağında çamaşırcılık ederlermiş. Bu nişandan hiç memnun kalmamışlar. Kendilerinin de **Nermin**'in

yaşında kızları varmış:

"- Kör olasıcalar, mâdem fâkir bir kız alacaklardı, neden bizim kızlarımızı görmediler. Bizim onlara bunca hizmetimiz varken sahlepçinin kızını alıyorlar da bizi hatırlarına getirmiyorlar. Selâm vermeye tenezzül etmediğimiz o Çıfıt **Seher**'in kızı bu konağa gelin gelecek. Biz de ona hizmet edeceğiz öyle mi? Aman Allahım!.."

diye söylenmişler... Sonra kafa kafaya verip bu işi bozmak için bir plân kurmuşlar. Vezirin hanımının bir ayağı çok az kısaymış. Gerçi yürürken hiç belli olmazmış. Ama kadıncağız kendini topal sanar, biri ayağına biraz dikkatle baksa alınır ve sinirlenirmiş. Bir gün çamaşırcı kadınların yanında **Nermin'**in terbiyesinden güzelliğinden bahsederken

Fatma Molla:

"- Evet öyledir hanımcığım... öyledir... Yalnız biraz câhil ve tecrübesizmiş..."

diyerek manâlı bir şekilde sükût edip önüne bakmış. Hanım, kadının bir şey bildiğini fakat söylemek istemediğini farketmiş. Merakla sormuş:

"- Ne demek istiyorsun **Fatma Molla?.**"

"- Bir şey değil hanımcığım, hem söylemesem daha iyi olur. Bugüne bugün onlar benim komşumdurlar. Bana yakışmaz"

demiş **Fatma Molla.** Sonra göz ucuyla **Hasibe Kadın**'a memnuniyetle bakıp yine susmuş ve önüne bakmış... Bu sefer daha çok merak eden Hanım, çamaşırcıyı sıkıştırınca:

"- **Nermin** güzel kızdır. Bizim komşumuzdur. Konağınıza gelin geleceği için çok memnun. Herşeyi ballandıra ballandıra anlatıyor. Geçen gün bize gelmişti. Yine konaktan söz açıldı. Memnun memnun birçok şeyler anlattı. Fakat her şey güzel ama, Ah ne olaydı kayınvâlidem "topal" olmasaydı demez mi? Eh!. Hanımcığım doğrusu şaşıp kaldık. Kalkıp,

Hanımcığım gözümüzün önünde yalpalıya yalpalıya yürüyerek senin taklidini yapmaz mı?"

Çamaşırcı herhalde biraz daha anlatacaktı. Fakat üzerine bastıra bastıra söylediği bu "topal" kelimesi hanımı öyle sinirlendirmişti ki, hemen o'nun sözünü keserek:

"- Sahi mi söylüyorsun

Fatma Molla?.”

diye bağırınca o ana kadar söze karışmayarak konuşmaları dinleyen **Hasibe Kadın** atılarak:

“Aa!. Hanımcığım o hiç yalan söyler mi? Bunca yıllık emektarınızdır. Size yapılan bu hakaret sizden çok o’nu üzdü. Kız gittikten sonra uzun uzun düşündük. Size bunu duyurmamak bizim için

bir nankörlük olacaktı. Bu yüzden söylüyoruz. Aynı şeyleri ben de kulaklarımla işittim..” deyince Hanım fenâlaştı. Elleri titremeğe başladı. Çünkü onun en hassas noktası buydu. Kimsenin ayağındaki aksaklıktan bahsetmesine tahammül edemezdi. Bu işte aşırı bir alınganlığı vardı.

Derhal veziri Harem’e çağırttı o’na olup bitenleri an-

lattı. Adam bu sözlere inanmamak gerektiğini söyleyince kadın dayattı:

"- Tez bu kızın nişanı bozulacak. Ben onu bu evde görmeye tahammül edemem."

dedi. Çamaşırcılar da yeminler ederek veziri sözlerinin doğruluğuna inandırdılar.

Vezir, derhal oğlunu çağırıp nişanlısına nişanın bozulduğuna dair bir mektup

yazdırmış. Bir adamına verip ihtiyar sahlepçinin evine göndertmiş...

*

Kapıyı açan **Seher Hanım,** kıyafetinden mektubu getiren adamın vezirin konağından geldiğini anlamış. Mektubu alarak sevinçle **Nermin**'e koşmuş. **Nermin** içini açıp okuyunca, hüngür hüngür ağlamaya başlamış.

Bu hale hayret eden annesi kızını teselli etmek için;

"- Kızım dur, ne oldu?.. Niçin ağlıyorsun? Herşeyin bir çâresi bulunur. Nedir söyle bana bakayım..."

demişse de kızını teskin edememiş. Fakat durumu öğrenince o da kendini tutamayarak ağlamaya başlamış...

Akşam olup da ihtiyar sah-

lepçi evine gelince, yine ana kız o'nu sokak kapısında karşılamışlar ve yaşlı gözlerle olup bitenleri anlatmışlar. Önce adam da bir hayli üzülmüş...

Sonra kalkıp iki rekât Allah rızası için namaz kılmış. Aklı başına gelmiş...

"- Kızım!."

demiş.

"-Ben devleti, Allah'tan is-

terim... Kuldan gelen bu kadar olur... Hiç üzülme. Madem ki hiç araştırmadan hakkımızdaki iftiraya inanmışlar, demek ki, ilerde bizim için daha kötü şeyler olabilirmiş. Bunda da bir hayır vardır... Şimdi bize ne kadar hediye göndermişlerse hepsini bir bohçaya doldur. Bu akşam götürüp kapıdan kendilerine vereyim. Onların hiçbir şeyi bize lâzım değil.

Allah dilerse bize kendi verir..."

demiş. **Nermin** kalkıp ağlayarak bütün hediyeleri iğneden ipliğe kadar bir bohçaya doldurup babasına vermiş. İhtiyar sahlepçi de vezirin konağına giderek içeri girmeden bunları hizmetçilere verip vezire göndertmiş, sonra da orada durmayarak dönüp gelmiş.

O akşam yatsı namazından sonra el açıp Allah'a yalvarmış...Duasının sonunda:

"- Yarın sabah en evvel kimi görürsem kızımı ona vereceğim..."

demiş. O gece yarı uyur yarı uyanık vaziyette sabah-

lamış. Sabahleyin hergünkü gibi erkenden kalkıp abdest alıp mescide gitmek üzere sokağa çıkmış. Birkaç adım yürüdükten sonra karşısına bir dilenci çıkmış. Dilencinin üstü başı o kadar yırtık pırtık-mış ki; etleri görünüyormuş. Adamla selâmlaştıktan sonra o'na demiş ki;

"- Oğlum!. Bu sabah önüme en evvel kim çıkarsa kızımı ona vereceğim diye

bu akşam Allah'a söz verdim. Karşıma sen çıktın. Kısmet seninmiş... Eğer bekârsan gel, kızımı al!. Her bakımdan memnun olursun. Son derece ahlâklı, iyi kalbli ve güzeldir!."

Bu sözleri dinleyen dilenci gülümseyerek:

"- Babalık ben evli değilim. Evlenmek de isterim. Fakat kendi karnımı bile doyurmak-

tan âcizim. Ben sizin kızınızı nasıl alırım!.."

demiş. İhtiyar sahlepçi ısrar etmiş:

"- Oğlum, insan rızkını elde edememekten korkmamalıdır. O'nu veren Allah'dır. Bak genç ve kuvvetlisin. Hiçbir şey yapamazsan hamallık yapar yine rızkını temin edersin. Hamallık deyip geçme... İnsanın ekmeğini

sağlayan her iş mübarektir. Çalışmak ayıp değildir. Gel beni dinle!. Kızımı al!.. Hem sen çok mesut olursun, hemde benim Allah'a karşı sözüm yerine gelir."

diye bir hayli dil dökmüş. Dilenci bakmış ki ihtiyarın elinden kurtuluş yok;

"- Bana yirmi dört saat müsaade ediniz, şöyle bir düşüneyim!."

demiş. Sahlepçi de:

"- Hay hay!. Düşün taşın fakat dediğimi yap!.. Yarın burada senden cevap beklerim!.."

deyip mescidin yolunu tutmuş.

Sabah namazını kıldıktan sonra evine dönen **Kâmil Dayı,** dilenciyle karşılaşmasını, onunla arasında geçen konuşmayı karısı ve kızına

nakletmiş. Onlar da:

"- Allah hakkımızda hayırlısını versin!.."

diyerek başlarını önlerine eğmişler.

Biraz sonra kapıları hızlı hızlı vurulmaya başlamış. İhtiyar Sahlepci:

"- Bu saatte acep kapıya gelen kim olmalı!.."

diyerek sokak kapısına koşmuş.. Bakmış ki, sırmalı

yâver elbiseleriyle saraydan gelen birisi:

"- Buyrunuz... Ne istiyorsunuz?"

demiş.

Yâver;

"-Burası sahlepçi **Kâmil Dayı**'nın evi midir?"

diye sormuş.

İhtiyar,

"- Evet."

diye cevap vermiş.

Yâver; bir bohça uzatarak:

"- O halde şu bohçadaki elbiseleri giy ve benimle gel!. Derhal saraya gideceğiz!."

demiş. İhtiyar şaşkın şaşkın bohçayı alıp içeri gitmiş. Karısı ve kızının yardımıyla çabucak giyinmiş. Bunlar her tarafı sırma işlemeli vezir elbiseleriymiş. **Seher Hanım** ve **Nermin**'in hayret dolu bakışları altından kapıya çıkıp

arabaya atlamış.

Büyük bir konağın önüne gelince araba durmuş. Yaver ihtiyarı konaktan içeri sokarken herkes selâm duruyormuş. O'nun hayret ettiğini gören yâver izah etmiş:

"- Padişahımız Vezir **Rüstem Paşa**'nın size ettiği haksızlığı öğrenmiş. O'nu vezirlikten azletti, yerine sizi vezir yaptı. Bu konak sizindir.

Gelin size konağı gezdireyim..."

Konağın süslü salonlarını gezerken bir uşak gelip:

"Paşa Hazretleri!.. Sizi haremden çağırıyorlar!.."

demiş. Uşağın kendisine baktığını görünce "Paşa" olduğunu anlamış. Uşak o'na yolu göstermiş. Haremin kapısına gelince geri çekilerek:

"- Buyrunuz Efendim; bura-

sıdır!.."

demiş. Şimdi ihtiyar sahlepçi içeri girerken:

"- Ben hanımımı ve kızımı gelirken evde bırakmıştım. Beni acaba kim çağırıyor."

diye düşünüyormuş. İçeri girince bir de ne görsün; karısı ve kızı elmaslara gark olmuş sedirde oturuyorlarmış. Hemen atılarak:

"- Bu ne hal... Siz buraya

ne zaman geldiniz?"

demiş. **Seher Hanım** anlatmış:

"- Efendi senin arkandan kapıya bir harem ağası geldi, saraydan sizi de istiyorlar deyip bizi aldı, buraya getirdi. Giyindirip kuşandırıp baş köşeye oturttular."

diyerek durumu anlatmış... Hep birlikte sevinç göz yaşları dökerek Allah'a hamd et-

mişler.

Sonra yeni vezir, makamına geçip oturmuş... O gün memurlarla tanışmış. Ferdası gün tecrübeli memurlar kendisine yapılacak işleri anlatıyorlarmış. Bu sırada fâkir bir dilencinin kendisini görmek istediğini söylemişler.

"- Getiriniz!.."

demiş. Dilenci içeri girince bunun kendisine kızını va-

dettiği dilenci olduğunu görmüş. Dilenci:

"- Efendim. Dün kararlaştırdığımız üzere bu sabah aynı yerde sizi bekledim. Fakat siz gelemediniz. Evinize uğradım. Yine bulamadım. Komşularınız vezir olduğunuzu söylediler. Ben de buraya geldim. Fakat siz artık vezir oldunuz. Ben bunu bilmeden teklifiniz üzere kızınızı almaya karar

vermiştim. Ama artık bunu söylemeye utanıyorum. Siz bilirsiniz!." Demiş. Bu sözleri duyan vezir,

"- Hayır oğlum!.. Ben sözümden dönmem. Vezir oldum diye değişecek değilim. Söz bir, Allah bir. Kızım senindir. Madem ki kabul ediyorsun... Müsterih ol!.. Artık durumum da iyi. Seni masrafa bile sokmam. Ben icabını yaparım. Merak

etme. Şimdi var git de, bir iki gün sonra bana gel!."

demiş. Dilenci:

"- Allah ömürler versin Paşa Hazretleri."

deyip huzurdan çıkmış...

Biraz sonra yeni vezir'e sadrazam tarafından çağrıldığı bildirilmiş. Kalkıp yanına gitmiş. Sadrazam söze başlayarak:

"- Padişahımız Efendimiz Hazretleri'nin size çok büyük

bir iltifatı var. Bu defa kızınızı kendine hanım yapmak istiyor. Bu ne devlettir Efendim!.."

deyince İhtiyarın keyfi kaçmış, yüzü donuklaşmış. Güçlükle konuşarak demiş ki:

"- Paşa Hazretleri! Padişahımız Efendimiz Hazretleri'nin bana ihsanları hudutsuzdur. Herşeyimi kendilerine borçluyum!. Fakat kızımı kendilerine vermemin imkânı

yoktur..."

Sadrıazam hayretten donakalmış.

"- Azizim... Sen bu teklifin büyük bir lütuf ve ihsan olduğunu anlıyamamışsın. Fakat doğrusunu istersen Padişah'a bu durumu ben arzedemem? Git kendin söyle.."

demiş. Bunun üzerine yeni vezir durumu Padişaha arzetmek üzere oradan ayrılmış.

Padişah kendisini gayet iyi karşılamış ve hemen bahsi açarak:

"- Paşa Hazretleri!.. Kızınızın güzelliğini duydum. O'nu kendime eş olarak almak istiyorum!"

deyince. Yeni vezir önüne bakarak ne söyleyeceğini şaşırmış. Utancından cevap veremiyormuş. Padişah bu durumu farkederek:

"- Yoksa vermek istemiyor

musun?"

diye sormuş, Vezir sıkıla sıkıla:

"- Padişahım. Benden ne isterseniz verebilirim. Fakat kızımı vermeme imkân yok. Çünkü O'nu daha önce başkasına söz verdim."

demiş. Padişah heyecanla sormuş.

"- Kime?"

Vezir:

"- Bir dilenciye Padişahım."

demiş. Padişah bu cevap karşısında öfkelenerek:

"- Demek bir dilenciyi bana tercih ediyorsun. Unutma ki ben senin kızını zorla da alabilirim. Sonra da seni vezirlikten azledip yine sahlepçiliğe indiririm..."

demiş. İhtiyar yeni vezir:

"- Dilenciyi size mecburen tercih ediyorum Padişahım. Çünkü O'na daha evvel söz verdim. Bu yüzden bana

ceza verseniz de sözümden dönmem!"

demiş ve o anda her nasılsa başını kaldırıp Padişahın yüzüne bakmış, bir de ne görsün, kızını kendisine söz verdiği fakir dilenci Padişahın tâ kendisi değil miymiş!..

Meğerse Padişah ara sıra çeşitli kıyafetlere girerek şehirde dolaşırmış. Eski vezir **Rüstem Paşa**'nın sahlepçi **Kâmil Dayı**'ya yaptığı haksız-

lığı öğrenince dilenci kıyafetine girip, oralarda dolaşarak işin iç yüzünü anlamaya çalışmış. Vezir olunca, sözünden cayıp dilenciyi beğenmemezlik edip etmeyeceğini denemek için de o'na bu teklifi yapmış.

Dürüstlükten ayrılmadığını ve verdiği sözden dönmediğini görünce O'nu baş vezir yapmış, sonra da kırk gün kırk gece düğün yaparak kızını almış...

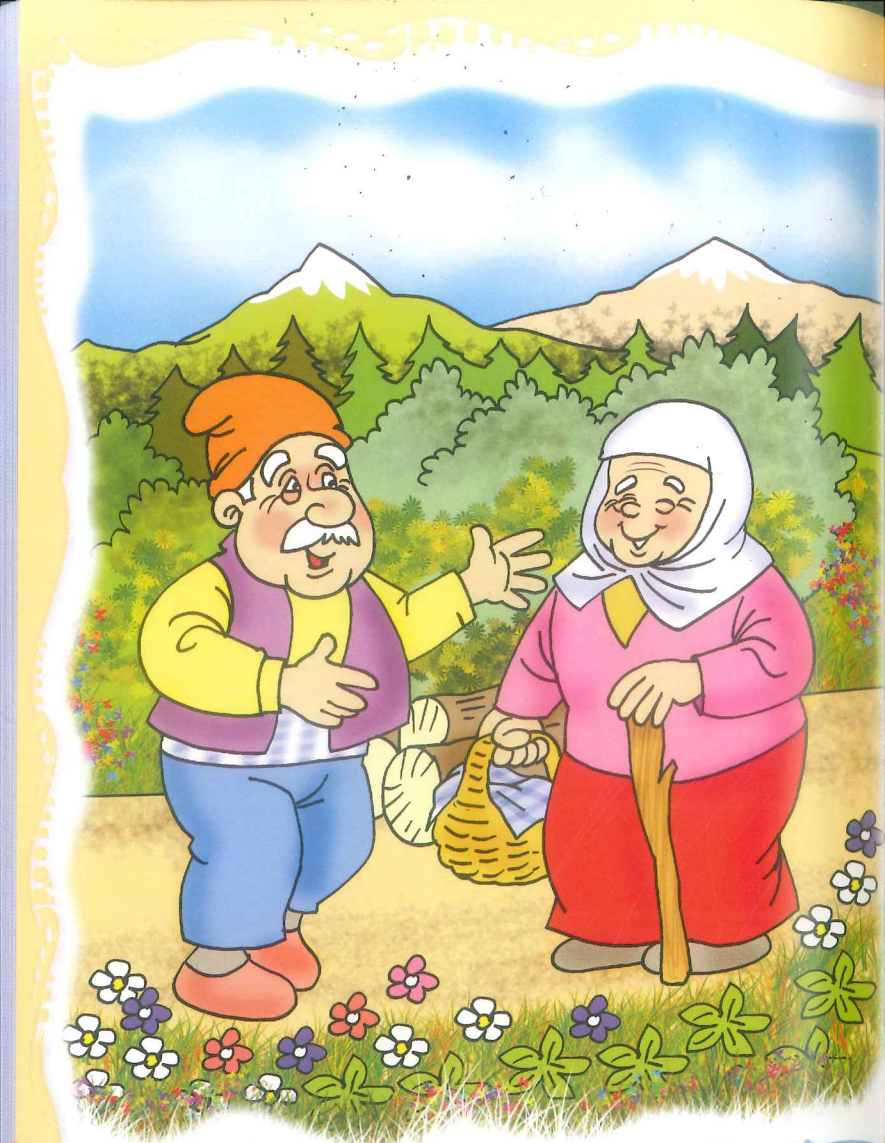

ÜÇ İSTEK

Eski zamanlarda yüksek bir dağ köyünde ihtiyar bir karı-koca yaşarmış. Hayatta hiç çocukları olmamış. Köyün civarı, dağlık ve ormanlık olduğundan ekin ekilebilecek, hemen hemen hiçbir tarlaları yokmuş. Bu

yüzden onlar da, diğer köylüler gibi ormandan topladıkları odunları kasabaya götürüp satmakla geçinirlermiş. Bazan da bu odunlardan mangal kömürü yapar, öylece satarlarmış...

Diğer bazı köylülerin yetişmiş çocukları olduğu için, onlar da babalarına yardım ederlermiş. Bu yüzden köylülerden bazıları odunları sırtında taşımaktan kurtulmak

için bir merkep alabilmişlermiş. Fakat bizim ihtiyar oduncunun, hayatta hiçbir çocuğu olmadığından, o hiç para artıramamış. İhtiyarladığı halde, hâlâ odunları dağdan kasabaya kadar sırtında taşımaktan kurtulamamış. Her gün sabahleyin evinden çıkar, dağa gider, toplayabildiği odunları sırtlayarak kasabaya inermiş. Sattığı odunların parası ile

kendisi ve karısının karnını güçlükle doyurabiliyormuş. Gençliğinden beri bir merkep satın alarak odunları sırtında taşımaktan kurtulmayı arzu ettiği halde, buna bir türlü muvaffak olamamış. Artık bir hayli ihtiyarladığı için, yük taşımak o'na çok güç geliyormuş. Bu yüzden merkebi olan komşularına imrenir, dururmuş.

Bir gün yine her zamanki

gibi, odun toplamak için dağa gitmek üzere evden çıkıyormuş. İhtiyar karısı, eski bir mendile bohça edilmiş, azığını eline tutuşturarken, dertli dertli söylenmiş:

"- Efendi, artık bir hayli ihtiyarladın... Eskisi kadar odun taşıyamıyorsun... Ne yazık ki, bu işi de her gün yapmağa mecbursun. Ah keşke bir merkebimiz olsaydı.." demiş. İhtiyar

oduncu:

"- Hâtun..." demiş:

"- Çok doğru söylüyorsun. Hakikaten öyle! Fakat ben gençliğimde daha çok odun taşıyabildiğim ve daha fazla para kazandığım hale, hiçbir zaman bir merkebe sahip olamadım. Bundan sonra mı olacağım. Ben gayri bu işten ümidimi kestim" demiş.

Kadıncağız, kocasının bu

halini görünce O'na acımış. Kendisinin de onunla birlikte odun toplamaya gitmesine müsaade etmesini istemiş. Bu suretle bir miktar odun da o taşırsa, biraz para artırabileceklerini ve bir müddet böyle devam ederlerse, belki bir merkep satıp alabileceklerini söylemiş. İhtiyar oduncu, karısının bu teklifini kabul etmek istememiş:

"- Sen de benim gibi bir ih-

tiyarsın!... Üstelik kadın sın da!... Benim işim çok eziyetli bir iştir. Sen bunu yapamazsın!..."

Demişse de, kadın ısrar etmiş. Bu ısrara dayanamayan ihtiyar oduncu, karısının da kendisi ile dağa odun toplamaya gitmesine râzı olmuş.

İhtiyar karı-koca dağ yolunu tırmanmaya başlamış-

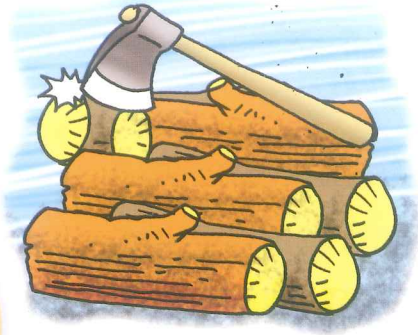

lar. Yollarda merkeplerine binmiş diğer köylüler, onları gelip geçiyorlarmış. Sabah meltemiyle, her tarafa dağ çiçeklerinin keskin kokusu yayılıyor ve ağaç dallarında bülbüller şakrak şakrak ötüyorlarmış.

İhtiyar oduncu ile karısı, dağın odunu bol kısmına gelince, baltalariyle kuru gövdeleri parçalayıp bir hayli

odun topladıkları zaman, öğle olmuş bulunuyormuş. Oturup karınlarını doyurduktan sonra, topladıkları odunları sırtlayıp dönmeyi düşünmüşler. Fakat ihtiyar oduncunun karısı, dağa tırmanırken, yolda gördüğü pınarı hatırlayarak:

"- Efendi!"

Demiş.

"- İstersen, biraz daha sab-

redelim de, gelirken gördüğümüz pınarın başında yemek yiyelim."!

İhtiyar oduncu, bu teklifi memnuniyetle kabul etmiş. Odunlarını sırtlayarak dağdan aşağıya inmeye başlamışlar. Sırtlarında yük olmasına rağmen, yokuş inmek onlara daha kolay geliyormuş. Yarım saat kadar yürüdükten sonra, pınarın başına gelmişler. Yüklerini

bırakarak, önce oluktan akan soğuk su ile ellerini ve yüzlerini bir güzel yıkamışlar. İhtiyar kadın, eski bir mendile sarılı olan azığı, pınarın yanındaki küçük bir düzlüğe açarak:

"- Gel şurada yiyelim!"

Demiş. İhtiyar:

"- Öğlen namazı bir hayli gecikti. Bu kadar sabrettik, bâri biraz daha sabredelim

de, namazlarımızı kılıp ondan sonra yiyelim!"

Demiş.

İhtiyar karıkoca oluğun başına geçip temiz ve berrak sudan abdest almışlar. Sonra kıbleye dönüp huzur içinde namazlarını kılmışlar. Namazın sonunda ihtiyar oduncu, kendisine bir merkep vererek, O'nu bu yaşta sırtında odun taşımaktan

kurtarması için Allah'a bir hayli yalvarmış. Karısı da bu duaya yürekten iştirak ederek:

"- Amin!... Amin!..."

Demiş. Daha sonra mendile bohçalanmış yemeklerini yere yayarak yemeğe başlamışlar.

Yorgun ve acıkmış oldukları halde yemek yemeden ve hattâ bir parça dinlenme-

den "vakit geçiyor" diyerek önce namazlarını kılmaları, Allah'ı râzı etmiş. Bu yüzden **"Hızır"**a emrederek, onların yanına gitmesini ve dileyecekleri "Üç şey"i yapmasını bildirmiş.

Tam ihtiyar karı-kocanın yemeğe oturdukları sırada suyun başında saçlı sakallı ihtiyar bir derviş bitivermiş. Oluktan abdest alıyormuş. Derviş, abdestini bitirip doğ-

rulunca, yan taraftaki düzlükte yemek yemekte olan karı-kocayı görmüş. Selâmlaştıktan sonra, onlara:

"- Âfiyet olsun!..."

Demiş.

İhtiyar oduncu, kılık kıyafetinden fâkir olduğu anlaşılan dervişi sofralarına dâvet etmiş. Derviş:

"- Namaz vakti çok geçti. Önce onu edâ etmeliyim!..."

Demiş. İhtiyar oduncu da:

"- Hay, hay! Biz seni bekleriz!..."

Diye karşılık vermiş. Bu cevaba çok acıkmış olan ihtiyar oduncunun karısı, memnun olmamış. Ama bir şey de söylememiş.

İhtiyar Derviş, namazını kıldıktan sonra sofraya gelmiş. Hep birlikte neş'e içinde yemek yemeye koyulmuşlar.

Aradan bir müddet geçtikten sonra, ihtiyar oduncu, önlerindeki yemeğin yedikçe çoğaldığını görerek hayret etmiş. Dikkatini toplayarak bir müddet yemeği kontrol etmiş. Hakikaten yemek, onlar yedikçe artıyormuş. Bir taraftan yemek yiyor, bir taraftan da bu işin nasıl olabileceğini düşünüyormuş. Nihâyet hatırına çocukken dinlediği ve içinde **"Hızır"**

geçen hikâyeler gelmiş.

"- Sakın bu derviş bir **Hızır** olmasın..."

Diye düşünmüş. Sonra bu meçhul misafiri sıkıştırıp söyletmeye karar vermiş. Heyecanla Derviş'in elini yakalayarak:

"- Bana kim olduğunu söyle arkadaş!..."

Demiş. Ve sonra ilâve etmiş:

"- Bakıyorum, önümüzdeki yemek biz yedikçe çoğalıyor. Sakın sen **Hızır** olmayasın? Eğer böyle ise, senden bir isteğim var!..."

Demiş. İhtiyar oduncu bu sözü söylerken, O'ndan topladığı odunları taşıyacak bir merkep istemeyi düşünüyormuş. **Hızır** gülerek cevap vermiş:

"- Evet!... İyi bildiniz!.. Ben

Hızır'ım. Fakat, "bir" değil, "üç" isteğinizi yerine getireceğim. Hem de bu istekler ne olursa olsun! Siz, yorgun argın bu suyun başına gelince, önce yemek yemeyi veya istirahat etmeyi düşünmeyip de namazınızı kılınca, Cenab-ı Hak sizden râzı oldu ve bana emretti ki; bu kullarım namazın sonunda benden bir istekte bulundular. Sen git!... İsteklerini sor ve

bir değil "Üç İstek"lerini yerine getir. Onun için buraya geldim. Çok acıkmış olduğunuz halde, namazımı kılıncaya kadar beni beklediğiniz için de, önünüzdeki nimeti arttırdım. Şimdi benden üç şey isteyebilirsiniz. Bu istekler ne olursa olsun, yerine getireceğim. Fakat size tavsiye ederim, hiç acele etmeyin. Size yirmi dört saat müsaade ediyorum. Yalnız

dikkat edin, bu arada lüzumsuz isteklerde bulunmayın. Zira, onlar da bu üç isteğe dahil sayılırlar.."

Bu izahat karşısında heyecanlanan ihtiyar oduncu, önce yıllardan beri arzu eylediği merkebi istemeyi düşünüyormuş. Fakat **Hızır** yirmi dört saat mühlet verip, "hiç acele etmeyin!" deyince bundan vazgeçmiş ve:

"- Hele bir eve gidelim de, rahat rahat düşünür, taşınır, isteyeceğimiz üç şeyi tesbit ederiz..."

Diye düşünmüş.

Hızır, sözlerini bitirir bitirmez kayboluvermiş. İhtiyar karı-koca önce şaşkın, şaşkın birbirlerine bakakalmışlar, sonra heyecanla ellerini semâya açıp Allah'a hamdetmişler. İhtiyar oduncu, hanı-

mına:

"- Şimdi bu odunları satmak için pazara gidip de boşuna vakit kaybetmeyelim. Her şeyi bir kenara bırakıp iyice düşünerek isteklerimizi tesbit edelim..."

Demiş.

Derhal eşyalarını toplayarak yola girmiş ve süratle evlerine gelmişler.

İhtiyar karı-koca, başbaşa

verip **Hızır**'dan isteyecekleri üç isteği tesbit etmeye koyulmuşlar. Kadın, bir numaralı

isteğimiz "gençlik" olsun diyormuş. Ve izâh ediyormuş:

"- Bundan kırk yıl evvel ne kadar genç ve güzeldim. Görenler bana hayran kalıyorlardı. Şimdi her tarafım buruşuk içinde. Şu ellerime bak!... Nasıl çarpılmış... Damarlar meydana çıkmış. Yüzümdeki kırışıklıklar da öyle çoğalmış ki, aynaya dahi bakamıyorum. Elbette her şeyden önce, eski gençlik ve

güzelliğime dönmek isterim."

Diyormuş. İhtiyar oduncu:

"- Bu güzel amma, aradan bir müddet geçtikten sonra yine ihtiyarlayacağız. Asıl hep öyle genç ve güzel kalmayı istemeliyiz. Geçici olduktan sonra, gençliğin de, güzelliğin de bir kıymeti yok... **Hızır** bizim isteklerimizi aşırı bulacak değil ya!... Ne istersek vereceğini de

kendi söyledi. Bence birinci isteğimiz "ebedî gençlik" olmalı...

Demiş.

İhtiyar karı-koca, bu suretle uzun müzâkere ve münakaşalardan sonra, **Hızır**'dan isteyecekleri üç isteğin birincisini böylece tesbit etmişler. Kadın bunu hemen söyleyerek **Hızır**'a duyurmak istemişse de, ko-

cası itiraz etmiş.

"- Dur bakalım... Öyle acele etme... Henüz vaktimiz dolmadı. Belki hatırımıza daha mühim bir şey gelir. Nasıl olsa vaktimiz var. İyice düşünelim. Hem sonra diğer iki isteğimizi de tesbit etmedik. Bir de onları tesbit edelim bakalım."

Demiş.

İhtiyar karı-koca, yine mü-

zâkereye başlamışlar. İnsanlar için hayatta kıymetli olan şeyleri bir bir hatırlarından geçiriyor, "Bu şundan, şu bundan daha kıymetlidir" diye muhakeme yürütüyorlarmış. Kadın bir çok ziynet eşyası ve hizmetçiler, erkek de bağ, bahçe, dükkân gibi şeyler üzerinde duruyormuş. Nihayet ihtiyar oduncu:

"- Bütün bunların ortak bir adı vardır. Zenginlik... Onu

istersek bu suretle bütün istediklerimize nâil oluruz.”

Demiş. İhtiyar karı-koca **Hızır**'dan isteyecekleri ikinci isteklerini de "zenginlik" olarak tesbit etmişler. Kadın yine bunu **Hızır**'a seslenerek derhal istemeyi teklif etmişse de ihtiyar kocası:

"- Dur!.. Acele etme!.. Daha vaktimiz var. Üçüncü isteğimizi de tesbit edelim."

Diye O'na mâni olmuş. Üçüncü isteklerini tesbit için

tekrar müzâkereye koyulmuşlar. Akıllarına gelen bir çok şey içinde hangisinin daha kıymetli olduğunu tesbit etmek üzere bir hayli konuşmuşlar. Bu son istek olduğu için, ondan sonra da daha hiçbir şey istemeyeceklerini düşünerek, bir türlü karara varamıyorlarmış. Vakit bir hayli ilerlemiş. O gün dağdan topladıkları odunu, pazara götürüp sat-

madıkları için, evlerinde hiçbir yiyecekleri yokmuş. **Hızır**'dan isteyecekleri üç isteği tesbit maksadıyla gelir gelmez hararetli bir müzâkereye oturdukları için de, yemek yememiş olduklarını unutmuşlar. Fakat vakit ilerleyip de ihtiyar karı-koca esnemeye başlayınca, ihtiyar oduncu:

"- Hanım, biz akşam yemeği yemedik. Bak açlık ve

uykusuzluktan esniyoruz. Eğer zamanında karnımızı doyurmuş olsaydık, kafamız daha iyi çalışacak, şimdiye kadar **Hızır**'dan isteyeceğimiz üçüncü isteği de tesbit etmiş olacaktık..."

Demiş. Kadın:

"- Sâhi... Benim de karnım çok acıktı. Fakat evimizde yiyecek bir şey yok ki... Sen bugün odun parası getirme-

din. Hatırıma getirmeseydin, acıktığımı hissetmeyecektim. Fakat kendimi şimdi o kadar acıkmış hissediyorum ki, ah!... Ne olurdu evimizde hiç olmazsa bir parça peynir, ekmek olsaydı da, karnımızı doyursaydık. O zaman uykusuzluğa aldırış etmeyerek üçüncü isteğimizi en iyi şekilde tesbit etmek üzere **Hızır**'ın bize tanıdığı bütün müddeti kullanırdık."

Demiş. Kadın sözünü bitirir bitirmez, evin ortasına koca-man bir tulum dolusu pey-nirle, büyük bir ekmek düşüvermiş. İhtiyar karı-koca birbirlerine bakakalmışlar, ve aynı anda **Hızır'**ın kendilerine yaptığı ihtarı hatırlayıvermişler.

İhtiyar oduncu:

"- Hanım!... **Hızır** bize bu yirmi dört saat içinde, hakiki

isteklerinizden başka bir istekte bulunmayın, dememiş miydi?"

Demiş. Kadın öfke ile başını sallayarak:

"- Hay Allah kahretsin! Bu hiç hatırıma gelmemişti. Neyse daha elimizde iki istek var. Gel bâri karnımızı doyuralım!"

Demiş. İhtiyar karı-koca, önlerine düşen tulumu bir

ucundan keserek ekmeklerine katık etmeye başlamışlar. Hem yiyor, hem de tesbit ettikleri iki isteğin en iyi istekler olup olmadığını müzâkere ediyorlarmış. Peynir, gayet tuzluymuş. Susayan ihtiyar oduncu, karısından bir bardak su istemiş. Kadının getirdiği sıcak ve bayat suyu içerken, dağ yolundaki pınar hatırına gelmiş:

"- Ah!... Ne olaydı, o dağ

yolundaki serin sudan bir kâse yanımda olaydı.

Deyivermiş. Fakat daha sözünü bitirmeden, tulumun yanına kocaman bir su dolu kâsesinin düşüverdiğini görmüş. İhtiyar karı-koca yine birbirlerine bakakalmışlar. Bu isteğin de boşa gittiğini görerek çok üzülmüşler. Kadın:

"- Bari son hakkımızı iyi kullanalım!... Fakat iki istek

tesbit etmiştik. Henüz vaktimiz var. Acaba bunların hangisini istemeliyiz."

Demiş.

İhtiyar karı-koca yine müzâkereye dalmışlar. Ebedî gençlik"in mi, yoksa "zenginlik"in mi daha kıymetli olduğunu tâyin için uzun uzun müzâkere ve münakaşalara girişmişler. Eski istekleri olan "Merkeb"i hiç biri hatırına bile getirmiyormuş. Yine vakit bir

hayli ilerlemiş. İhtiyar oduncunun uykusu geldiğinden sayıklamaya başlamış. Kadın O'nu dürterek:

"- Hey Efendi!... uyuma!... Neredeyse vaktimiz dolacak, elimizde kullanabileceğimiz bir tek istek kaldı."

Demiş. İhtiyar, gözlerini açarak uyku sarhoşluğuyla:

"- A!.... Sâhi neredeyse sabah olacak, horozlar ötmeye başladı. İki hakkımızı

da yok yere kaybettik Ah!.. Ne olaydı şimdi **Hızır**'ın bize göründüğü yerde olaydık, **Hızır** da yanımızda olaydı da, bu kaybettiğimiz iki isteği geri alıp bize tekrar yeniden hak tanıması için yalvaraydık..."

Demiş. İhtiyar oduncu henüz sözünü bitirmemişti ki; karı-koca kendilerini dağ yolundaki pınarın başında bulmuşlar. Uzaktan köyün horozlarının sesi geliyor **Hızır**

da ilk gördükleri şekilde, olukda abdest alıyormuş. İhtiyar karı-koca, **Hızır**'ın eteklerine yapışarak, ricalarını bildirmişler. **Hızır** gülerek:

"- Size ettiğim nasihatı unuttunuz. Burada namaz kıldıktan sonra Allah'tan bir tek istekte bulunmuştunuz. O, sizin üç isteğinizi yerine getirmek için beni gönderdi. Durumu size anlattım. Fakat, üç hakkınızı da yerinde kullana-

madınız. Benimle tekrar burada karşılaşmayı dilemek suretiyle üçüncü isteğinizi de kullanmış oldunuz. Eğer hırsa kapılmayıp, en kıymetli şeyleri isteyebilmek için bu kadar müzâkereye girişmeseydiniz, bu durum olmayacaktı. Bak hiç biriniz ilk isteğiniz olan merkebi hatırınıza bile getirmediniz. Çünkü elinize daha büyük imkânlar geçince, onu küçümsediniz. Kanaat ve alçak gö-

nüllülüğünü kaybedenler, sonunda her şeylerini kaybederler. **"Kanaat tükenmez bir hazinedir!"** Fakat üzülmeyiniz. Nasıl olsa durumunuz eskisinden daha kötü olmuş değildir. İnsanlar, ellerine geçen bütün fırsatları hakkıyle değerlendirebilselerdi, dünyada hiç fakir kalmazdı. Benden size tavsiye olsun; iyiyi de kötüyü de önce kendinizden biliniz!... Allahaısmarladık!..."

Demiş ve o anda gözden kayboluvermiş. İhtiyar karı-koca birbirlerine bakakalmışlar. Uzaktan köyün ahşap minaresinde okunan sabah ezanının, hâzin ve rûha işleyen nâğmeleri geliyormuş...

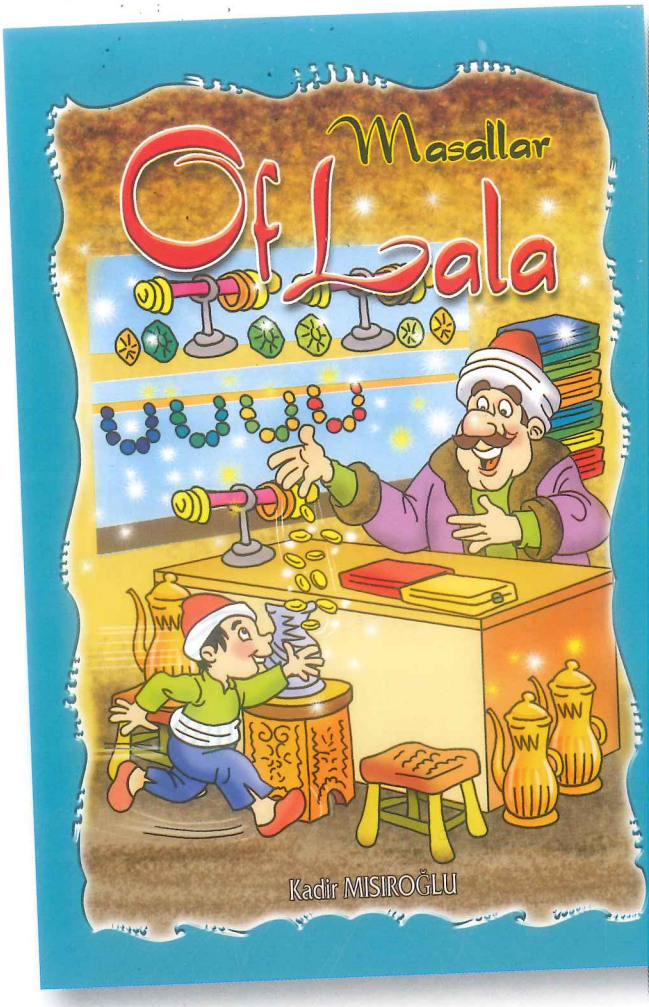

TÜM KİTAPÇILARDA...

Perili Köşk

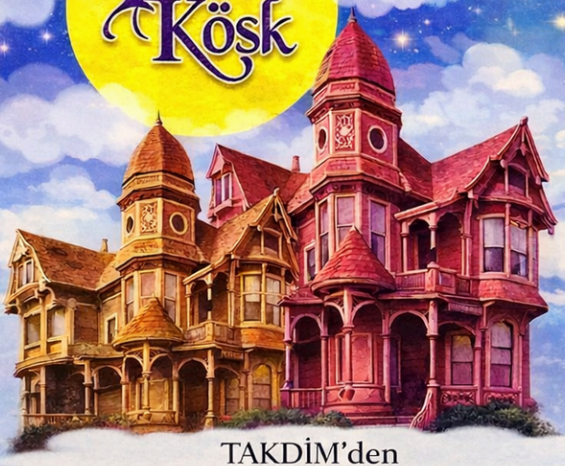

TAKDİM'den

Türk Milleti, nihayet yüz yıldan daha az bir müddet evveline kadar, Dünya'nın en büyük devletlerinden biriydi...

3918-8099-9492667-9

9 786094 29679